

2018 ROKIEM
NIEPODLEGŁOŚCI
W POWIECIE BIALSKIM

XIX Bieg Sapienhów w Kodniu (s. 21-22)

W NAJNOWSZYM NUMERZE

SPIS TREŚCI

	nr str
O strategii rozwoju powiatu	3
Inwestycje	4
Program DDOM zakończony	5
Przebudowa szkoły w Maniach	6
Wystawa koni zimnokrwistych	7
Nieuczciwy marketing	8
Nieodpłatna pomoc prawna w powiecie	9
Uwaga na ASF	10
Zmiany w rejestracji zwierząt gospodarskich	11
„Postaw na Rodzinę” w Łomazach	12
Jarmark Sapieżyński w Kodniu	13-14
Biesiada Nadbużańska (galeria)	15
Koncert „Pamiętamy ‘44”	16
Podsumowanie wakacji w gminie Piszczac	17
Historyczne odkrycie w Kostomłotach	18
Działalność bojowa Batalionów Chłopskich	19-20
Rajd Kraszewskiego w Sosnówce	21
Bieg Sapiechów	22
Kalendarz wydarzeń	23
Powiat biański w materiałach wideo	24

WAŻNE TELEFONY

Kierownictwo Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej	
Sekretariat Starosty Białskiego	83 35 11 395
Sekretariat Wicestarosty Białskiego	83 35 11 393
• Wydział Architektury i Budownictwa	83 35 11 328
• O/Z w Międzyrzeczu Podlaskim	83 35 11 386
• O/Z w Terespolu	83 35 11 383
• Wydział Finansowy	83 35 11 396
• Wydział Geodezji, Katastru i Nieruchomości	83 35 11 397
• O/Z w Międzyrzeczu Podlaskim	83 35 11 387
• O/Z w Terespolu	83 35 11 382
• Wydział Komunikacji	
• Rejestracja pojazdów	83 35 11 317
• Wydawanie praw jazdy	83 35 11 314
• Organizacja ruchu drogowego	83 35 11 321
• O/Z w Międzyrzeczu Podlaskim	83 35 11 384
• Wydział Rolnictwa i Środowiska	83 35 11 343
• Wydział Organizacyjno-Administracyjny	83 35 11 391
• Wydział Spraw Społecznych	83 35 11 339
• Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego telefon alarmowy	83 34 35 297
• Powiatowy Rzecznik Konsumentów	83 35 11 367
• Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego	83 34 35 899
• Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	83 34 32 982
• Zarząd Dróg Powiatowych	83 34 31 909
• Powiatowy Urząd Pracy w Białej Podlaskiej	83 34 16 500
• Komenda Miejska Policji w Białej Podlaskiej	83 34 48 112
• Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Białej Podlaskiej	83 34 47 200
• Powiatowy Inspektorat Weterynarii	83 34 32 041
• Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Białej Podlaskiej	83 34 44 160
• Szpital Powiatowy w Międzyrzeczu Podlaskim	83 371 20 01
• Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	83 341 64 60

gościniec
biański

Egzemplarz bezpłatny
Nakład 3000 egz.

Wydawca: Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej

Zespół Redakcyjny - Wioletta Bielecka, Grzegorz Panasiuk, Mariusz Maksymiuk, Anna Józwiak, Elżbieta Chwalczuk, Łukasz Ciotek, Paweł Litwiniuk, Mariusz Kostka, Arkadiusz Misztal.

Gościniec Biański jest współtworzony przez pracowników urzędów gmin, gminnych ośrodków kultury, szkół i bibliotek, które działają na terenie powiatu biańskiego.

Adres redakcji: Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej ul. Brzeska 41, 21-500 Biała Podlaska, tel. 83 351 13 85; fax 83 343 36 09; e-mail: starostwo@powiatbiański.pl

Zastrzegamy sobie prawo dokonywania skrótów w nadestanych tekstach. Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Numer zamknięto dnia 10 września 2018 r.
Oktadka: Grzegorz Panasiuk

SAMORZĄD

Rozmawiali o Strategii Rozwoju Powiatu Biańskiego na lata 2018-2026

3 sierpnia w siedzibie Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej odbyło się spotkanie Konwentu do Spraw Opracowania Strategii Rozwoju Powiatu Biańskiego na lata 2018-2026.

czy gospodarka. Zgromadzeni skupili się na trzech głównych zagadnieniach: analizie atutów i potencjałów oraz deficytów i barier, analiza SWOT i analiza problemów. Następne spotkanie tego

towe rozpoczęły się 23 lipca i trwały do 20 sierpnia.

Materiał: Wioletta Bielecka

W spotkaniu, które otworzył starosta biański **Mariusz Filipiuk**, udział wzięli członkowie Konwentu, czyli m.in. radni powiatu biańskiego, przedstawiciele władz gminnych, instytucji pozarządowych, reprezentanci przedsiębiorców, stowarzyszeń, działających na terenie powiatu, a także kadra kierownicza Starostwa oraz dyrektorzy jednostek organizacyjnych powiatu tj. Zarządu Dróg Powiatowych, czy szpitala powiatowego w Międzyzreczu Podlaskim. Spotkanie poprowadziła **Teresa Szot – Gabryś**, adiunkt w Warszawskiej Szkole Wyższej, doradca i konsultant m.in. ws. wniosków unijnych, czy tworzenia strategii. Spotkanie miało charakter warsztatowy, uczestnicy pracowali w kilkuosobowych grupach nad problemami z dziedzin takich jak kultura,

typu odbędzie się w połowie września. Strategia, o której mowa, wyznacza kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu w kilkuletniej perspektywie i powinna uwzględniać potrzeby i oczekiwania lokalnej społeczności. Dlatego również mieszkańcy powiatu biańskiego mogli wziąć udział w jej powstawaniu. Mogli to zrobić poprzez wypełnienie specjalnej ankiety. Jej celem było poznanie opinii na temat warunków życia w powiecie oraz rozpoznanie istotnych problemów i potrzeb mieszkańców, które powinny być uwzględnione w planowaniu kierunków rozwoju powiatu. Ankieta miała charakter dobrowolny i anonimowy, a jej wyniki prezentowane będą w formie zbiorczej i wykorzystane zostaną w procesie opracowania Strategii. Badanie ankiet-

Komentarz

Mariusz Kostka, wiceprzewodniczący Rady Powiatu w Białej Podlaskiej:

Powiat biański ma olbrzymi potencjał. Nie chodzi tu tylko o korzystne przygraniczne położenie, bliskość ważnych szlaków komunikacyjnych, czy bogactwo ekologicznych i atrakcyjnych turystycznie terenów. Najważniejszy potencjał tkwi w mieszkańcach. Naszym zadaniem jest go odkrywać oraz umożliwiać i wspomagać jego rozwój. Temu m.in. służyć ma opracowanie długofalowej strategii, planu działania, który umożliwi nam wyeksponowanie atutów i wypełnienie deficytów. Bardzo nam, samorządowcom na tym zależy, bo powiat biański jest naszym wspólnym dobrem. Dlatego też do udziału w spotkaniu zaproszeni byli przedstawiciele wszystkich gmin i różnego rodzaju instytucji, a każdy mieszkaniec powiatu mógł wyrazić swoje zdanie w specjalnej ankiecie. Osobiście bardzo cieszę się z tej współpracy i mam nadzieję, że wszystkim przyniesie ona wiele korzyści.

gm. Biała Podlaska Gmina dostała pieniądze na sprzęt dla strażaków

Cztery jednostki z terenu gminy otrzymają nowe defibrylatory oraz sprzęt hydrauliczny. Urządzenia trafią do nich za dwa miesiące. Mają służyć ludziom i strażakom.

W tym tygodniu **Wiesław Panasiuk**, wójt gminy Biała Podlaska podpisał umowę na dotację z tzw. „Funduszu Sprawiedliwości”. Ma być przeznaczona na sprzęt me-

dyczny, a konkretnie defibrylatory oraz sprzęt hydrauliczny. Bedzie on służyć strażakom oraz mieszkańcom. Ma podnieść także bezpieczeństwo oraz usprawnić działania strażaków.

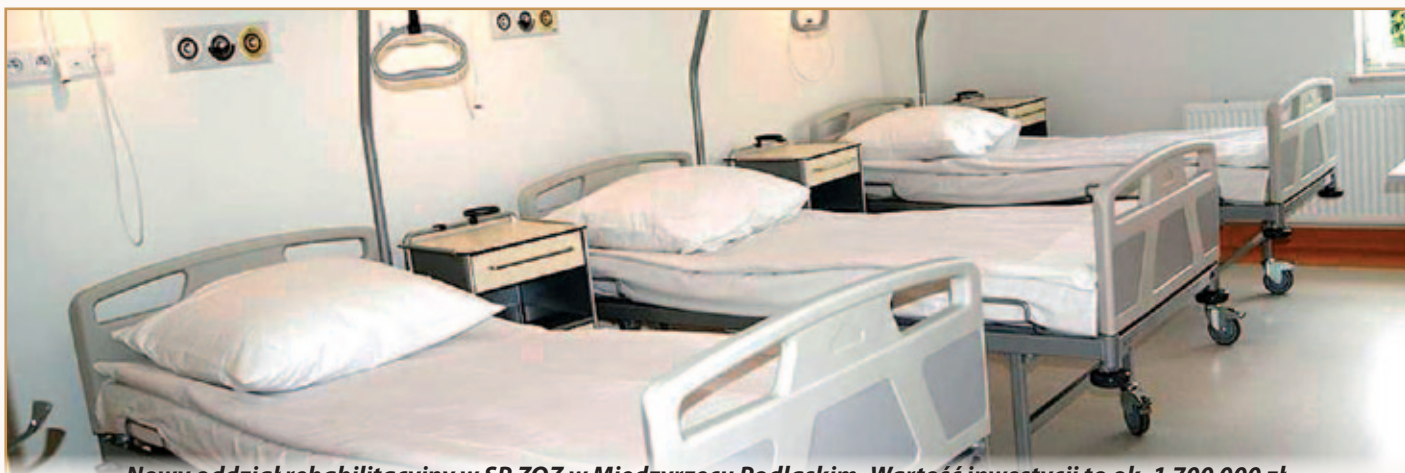
We wniosku gmina zgłosiła do dotacji cztery jednostki wpisane do KSRG – OSP Sitnik, OSP Swory, OSP Hrud oraz OSP Sławacinek Stary. – *Zgłosiliśmy we wniosku jednostki wpisane do KSRG. Tam*

są wykwalifikowani ratownicy, po kursach medycznych, którzy z pewnością dobrze wykorzystają ten sprzęt i będzie on służył ludziom – tłumaczy decyzję Wiesław Panasiuk, wójt.

Przyznana dotacja to dokładnie 156 tys. złotych. Jeden procent tej kwoty musi pokryć gmina. Procedura przetargowa już się rozpoczęła. Sprzęt ma trafić do jednostek za około dwa miesiące.

Materiał: bp24.pl

INWESTYCJE POWIATU BIALSKIEGO

Nowy oddział rehabilitacyjny w SP ZOZ w Międzyrzecu Podlaskim. Wartość inwestycji to ok. 1 700 000 zł.

Przebudowana droga powiatowa nr 1122L łączącej miejscowości Zahajki, Przechodzisko i Drelów. Koszt - ok. 930 tys. zł

Remont dachu stołówki Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Marii Dąbrowskiej w Międzyrzecu Podlaskim

Rozbudowa i modernizacja Domu Rodzinnego w Żabcach. Wartość projektu - 1 070 766,98 zł

AKTUALNOŚCI

Zakończenie projektu Dziennego Domu Opieki Medycznej w Międzyrzecu Podlaskim

Z dniem 31 lipca 2018 roku zakończyliśmy realizację projektu pn. „Szpital Środowiskowy dla Międzyrzeczyzny”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej i Skarbu Państwa, w ramach dofinansowania przyznanego przez Ministra Zdrowia: ze środków europejskich: **842 784,19 zł**; ze środków budżetu państwa: **112 978,06 zł**; wkład własny, wniesiony w całości przez SPZOZ: **44 219,00 zł**. Projekt realizowany w partnerstwie: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Międzyrzecu Podlaskim – lider, Urząd

Komentarz

Paweł Litwiniuk, przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów:

Zakończony niedawno pilotażowy projekt DDOM okazał się dużym sukcesem i potwierdził potrzebę tworzenia takich miejsc. Dzięki udziałowi międzyrzeckiego SP ZOZ w tym projekcie udało się pomóc wielu osobom z terenu powiatu, których codzienne funkcjonowanie było mocno utrudnione ze względu na zły stan zdrowia, czy niski poziom życia. Od początku swojej aktywności w samorządzie powiatu bialskiego staram się, by wrażliwość na potrzeby seniorów i osób niepełnosprawnych była kluczowym kryterium działań Starostwa i jednostek mu podległych. Za moje ważne zadanie w następnej kadencji, jeżeli zostaną wybrany ponownie, uważam zapewnienie finansowania świadczeń DDOM ze środków publicznych i ciągłe udoskonalanie modelu jego funkcjonowania. Mieszkańcy Międzyrzecza Podlaskiego i okolic zasługują na rosnący poziom usług medycznych i opiekuńczych w naszym Szpitalu. Ufam, że wraz z Dyrekcją SP ZOZ i naszym przedstawicielem w Sejmiku Województwa, moim bratem, pozyskamy odpowiednie środki. Mamy wiele dowodów na naszą skuteczność w tym zakresie.

Wiedza Edukacja Rozwój

Gminy w Międzyrzecu Podlaskim i Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie – partnerzy.

Od 1 grudnia 2016 roku wsparciem objętych zostało 70 osób niesamodzielnych – pacjentów DDOM, w tym 47 kobiet i 23 mężczyzn oraz członków ich rodzin lub opiekunów. Zdecydowaną większość uczestników (89%) stanowiły osoby powyżej 65 roku życia.

Projekt DDOM stanowił realizację pilotażu nowego rodzaju świadczeń zdrowotnych w ramach tzw. deinstytucjonalizacji opieki zdrowotnej zgodnie z dokumentem Krajowej Rady Strategiczne Policy Paper w Ochronie Zdrowia na lata 2014 – 2020. Wielodyscyplinarny zespół terapeutyczny ustalał plan terapii, realizowane było kompleksowe wsparcie (fizjoterapia, opieka pielęgniarska, terapia zajęciowa, działania psychologa, logopedy, farmaceuty, dietytyka, opiekuna medycznego), lekarze specjaliści prowadzili konsultacje, przeprowadzano diagnostykę laboratoryjną i inne badania diagnostyczne. Pacjenci, którzy tego wymagali korzystali z zorganizowanego przez SPZOZ transportu. Pacjenci otrzymywali posiłki w trakcie pobytu.

Projekt był prowadzony starannie i z zachowaniem najwyższych standardów jakości.

Wszystkie kontrole przebiegły bez zarzutu. 98 % ankietowanych pacjentów ocenili wysoko pobyt i funkcjonowanie placówki. W ramach zaoszczędzonych środków szpital uzyskał zgodę na przedłużenie realizacji projektu o dwa miesiące tj. od 1 czerwca 2018 r. do 31 lipca 2018 r.

Możliwość dalszego udzielania wsparcia

Pomimo zakończenia realizacji projektu, w okresie jego trwałości tj. od 1 sierpnia 2018 r. do 31 lipca 2021 r. zapewniamy gotowość do dalszego świadczenia usług w takim samym zakresie jak dotychczas. Jednak ze względu na brak kontynuacji finansowania ze środków publicznych, zgodnie z warunkami określonymi przez Ministerstwo Zdrowia, od 1 sierpnia br. świadczenia DDOM będą mogły być realizowane jedynie odpłatnie, jednak bez generowania zysku dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Międzyrzecu Podlaskim. Jednocześnie prowadzone są działania w celu zapewnienia finansowania funkcjonowania DDOM ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia lub innych środków publicznych.

Materiał: SP ZOZ w Międzyrzecu Podlaskim

Zachęcamy osoby niepełnosprawne, starsze, samotne, potrzebujące kompleksowej opieki medycznej, rehabilitacyjnej, porad psychologicznych, dietetycznych, farmaceutycznych, logopedycznych, do zgłaszania się i do korzystania z usług DDOM. Informacje o zasadach kwalifikowania do DDOM w zakresie wsparcia i warunkach udzielania świadczeń odpłatnych, dostępne są na stronie internetowej projektu:

<http://spzozmc.pl/>

Kontakt telefoniczny: 83 371 83 48, 83 371 83 79, od poniedziałku do piątku, w godzinach: 07.30-15.00

Adres placówki: ul. Warszawska 2-4, 21-560 Międzyrzec Podlaski (na terenie Szpitala Powiatowego)

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Trwa adaptacja dawnego budynku szkoły w Maniach

Inwestycja mogła dojść do skutku po wpisaniu jej do realizacji i zabezpieczeniu pieniędzy w budżecie na bieżący rok jeszcze jesienią 2017 roku. Wtedy to zwiększono o prawie 468 tys. zł (koszty niekwalifikowane) projektu pn. "Adaptacja i dostosowanie budynku byłej szkoły podstawowej w Maniach (gm. Międzyrzec Podlaski) do potrzeb placówki opiekuńczo – wychowawczej z mieszkaniami chronionymi". Całość realizacji projektu to kwota ponad 2 mln 870 tys. zł, a większość pochodzi z budżetu Województwa Lubelskiego.

Te dodatkowe pieniądze wygospodarowano z budżetu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białej Podlaskiej (418 tys. zł) oraz z budżetu Centrum Administracyjnego Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Komarnie (50 tys. zł).

Pieniądże te pozwoliły na pokrycie kosztów niekwalifikowanych. Kolejne ponad 360 tys. zł to wkład własny z budżetu powiatu białskiego. A większość – ponad 2 mln 42 tys. zł – to pieniądze z Działania 13.2 Infrastruktura usług społecznych objętego Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020.

Modernizacja i dostosowanie wraz z wyposażeniem budynku po byłej Szkole Podstawowej w Maniach w gm. Międzyrzec Podlaski, z przeznaczeniem na placówkę opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego wraz z mieszkaniami chronionymi oraz centrum administracyjnym obsługującym placówkę opiekuńczo – wychowawczą to także główny cel realizowanego zadania. W ramach projektu dostosowana zostanie także placówka opiekuńczo – wychowawcza w Komarnie do standar-

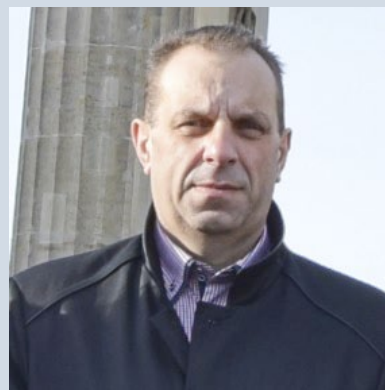
dów wynikających z przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Łączne nakłady na realizację omawianych wyżej projektów to prawie **2 mln 932 tys. zł**. W roku 2017 na prace przygotowawcze, dokumentację, pozwolenia i projekty wydatkowano już 61,5 tys. zł.

Materiał: Radio Biper

Komentarz

Marek Sulima, przewodniczący Komisji Rolnictwa, Gospodarki i Infrastruktury:

Projekt w Maniach nabiera kształtów. Realizacja jest w toku. Obok budynku dawnej szkoły powstał już nowy obiekt. Zarówno w budynku gospodarczym, jak i w budynku mieszkań chronionych zakończono pokrycie dachu i pomalowano elewacje. Trwają prace remontowe wnętrza budynku byłej szkoły. Na zewnątrz rozpoczęto m.in. układanie kostki. Widać już konkretne efekty dotychczasowych prac, które oczywiście nie tracą tempa. Jest to powód do zadowolenia, bo to oznacza, że niedługo obiekt będzie mógł zacząć spełniać swoją rolę i stanie się domem dla wielu osób.

Rodziny zastępcze pilnie poszukiwane

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białej Podlaskiej, a więc organizator rodzinnej pieczy zastępczej poszukuje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone osobom, które: dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej, nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza nie jest im ograniczona ani zawieszona, wypełniają obowiązek alimentacyjny, jeśli taki posiadają, nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych, przebywają na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej, zapewniają odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokojenie jego indywidualnych potrzeb, nie były skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z winy umyślnej, lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Kandydaci na opiekunów zastępczych, po uzyskaniu wstępnej kwalifikacji organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pod względem spełnienia w/w warunków kierowani są na szkolenie, zgodnie z programem zatwierdzonym przez ministra właściwego do spraw rodziny. Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępczej jest bezpłatne dla mieszkań-

ców powiatu białskiego.

Planowane jest szkolenie małżeństwa i osoby niepozostające w związku małżeńskim, pragnące stworzyć dzieciom rodzinę oraz bezpieczny i szczęśliwy dom, które chciałyby zaopiekować się dziećmi, są odpowiedzialne, są gotowe poświęcić dzieciom swój czas i nie boją się wyzwań.

Wszelkich informacji dla osób, które chciałyby utworzyć rodzinę zastępczą udzielają pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białej Podlaskiej, ul. Brzeska 41, III piętro, pokój 337, 338, tel. 0-83 343-70-66, 0-83 343-29-82, pccprbp@wp.pl.

Materiał: PCPR w Białej Podlaskiej

gm. Tucznia

Konie zimnokrwiste przyciągnęły tłumy

Polski Koń, Arden Polski oraz klacze i ogiery Sokólskie – to właśnie te rasy można było podziwiać podczas wystawy koni zimnokrwistych. Wydarzenie co roku gromadzi szeroką publiczność. Nie inaczej było tym razem. Taki pokaz to nie lada atrakcja.

Wojewódzka Wystawa Koni Zimnokrwistych ma za sobą już jedenstoletnią tradycję. 12 sierpnia boisko szkoły w Tucznaj na kilka godzin zamieniło się w prawdziwą arenę zmagania hodowców. Zanim miejscem na dobre zawładnęły klacze i ogiery, na scenie pojawiła się lokalna artystka **Natalia Marczuk**. Młoda wokalistka uświetniła wydarzenie kilkoma utworami patriotycznymi. Występ był

wyrazem upamiętnienia setnej rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości. – *Początki były trudne. Impreza była połączona z dożynkami gminnymi, by je urozmaicić. Później jednak bardzo się rozrosła i ze względów bezpieczeństwa trzeba było rozdzielić wystawę od dożynek. W taki sposób powstała, myślę, że jedna z większych imprez w powiecie* – mówi **Zygmunt Litwiniuk**, wójt gminy Tucznia. Po oficjalnym otwarciu przyszedł czas na prezentację koni. Tego dnia można było zobaczyć klacze i ogiery Sokólskie, Ardeny Polskie oraz rasę Polski Koń. Hodowcy przyjechali na wystawę nie tylko z terenu powiatu biańskiego, ale z całego województwa, a nawet i kraju. Wszystkie zwierzęta, a było ich dokładnie 37, zosta-

ły poddane ocenie, której dokonała specjalna komisja. Sędziowie brali pod uwagę takie elementy jak typ, pokrój, stęp, kłus, kondycję, pielęgnację oraz ogólne przygotowanie zwierzęcia.

– *Być może jest to pewna forma alternatywy do niestety upadającej hodowli trzody chlewnej. Może rolnicy w ramach wyjścia z problemu ASF zdecydują się na hodowlę koni zimnokrwistych* – dodaje wójt. – Staramy się dać „wędkę”. Zobaczymy jakie będą efekty. Wśród zgromadzonych gości znaleźli się m.in. starosta biański **Mariusz Filipiuk**, przewodniczący Rady Powiatu w Białej Podlaskiej **Mariusz Kiczynski** i radny powiatu biańskiego **Marrek Uściński**.

Materiał: bp24.pl

7 sierpnia w Europejskim Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Roskoszy odbyło się oficjalne podsumowanie projektu „Czas na staż” w którym uczestniczyła młodzież Europejskiego Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Roskoszy, kadra wychowawcza jak również uczestnicy biorący udział w projekcie.

Podczas spotkania omówione zostały cele osiągnięte w ramach zrealizowanego projektu, młodzież opowiedziała o swoich wrażeniach, doświadczeniach i kompetencjach zdobytych podczas staży zawodowych realizowanych w miejscowości Sewilla w Hiszpanii jak również w miejscowości Gyomaendrőd na Węgrzech. Zaprezentowany został również album wspomnień zawierający informacje o stażach, relacje uczestników oraz zdjęcia z wyjazdów stażowych.

Udział w dwutygodniowych stażach zawodowych realizowanych w prywatnych przedsiębiorstwach oraz w placówce kształcenia zawodowego to możliwość poznania zagranicznych standardów pracy jak również nowoczesnego wyposażenia stanowisk pracy, ich głównym celem

Zakończenie projektu „Czas na staż”

było wsparcie uczniów w nauce danego zawodu, poznaniu języka branżowego, organizacji pracy w zakładach na terenie Hiszpanii na Węgrzech jak również kultury, tradycji i zwyczajów kraju przyjmującego. Każdy z uczestników miał okazję pracować na stanowisku zgodnym z profilem kształcenia zawodowego nabywanym w Polsce.

Podczas uroczystości młodzież biorąca udział w projekcie z rąk dyrektora ECKiW OHP w Roskoszy **Karola Sudewicza** otrzymała dokumenty potwierdzające kompetencje nabyte w trakcie pobytu za granicą, były to zaświadczenia potwierdzające udział w stażu zawodowym w języku polskim i angielskim wydane przez instytucje partnerskie, uczestnicy otrzymali również pamiątkowe zdjęcia, upominki oraz kubeczki z logo programu Erasmus+. Powyższe dokumenty a przede wszystkim zdobyte doświadczenie zawodowe będzie szczególnie ważne w momencie ukończenia szkoły i niewątpliwie przyczyni się do pomyślnego zdania zewnętrznego egzaminu zawodowego a w niedalekiej przyszłości będzie dodatkowym atutem podczas poszukiwania pracy.

Warto wspomnieć, iż realizacja projektu to nie tylko wyjazd na staż zawodowy, młodzież korzystała także ze wsparcia przygotowującego w postaci kursu pedagogicznego i kulturowego a także kursów językowych. W ramach projektu zorganizowane zostały również spotkania promujące projekt w których uczestniczyli rówieśnicy ze szkół, nauczyciele, dyrektorzy szkół oraz przedstawiciele Cechu Rzemieślników i Przedsiębiorców z Białej Podlaskiej. Podczas spotkań wychowankowie ECKiW OHP w Roskoszy zaprezentowali zebranym gościom przygotowane przez siebie prezentacje jak również opowiedzieli o projekcie.

Projekt zakończy się 31 sierpnia, wszyscy mamy nadzieję, iż korzyści wynikające z jego realizacji okażą się długofalowe nie tylko dla uczestników ale również dla Europejskiego Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Roskoszy.

Projekt „Od stażu do angażu” w całości jest finansowany ze środków programu Erasmus+.

Materiał: Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP Biała Podlaska

Powiatowy Rzecznik Konsumentów radzi...

„Cudowne” materace czy pokaz garnków. Jak nie dać się naciągnąć?

Telefony z zaproszeniami na badania to coraz częstszy sposób na zwabienie, zwłaszcza seniorów, na udział w pokazie.

Prezes UOKiK wszczął postępowanie przeciwko NMedical. Firma zaprasza na badania, które okazują się pokazem handlowym. Konsumenty skarżą się, że NMedical nie uznaje prawa odstąpienia od umowy. Co prawda w naszym powiecie nie było skarg akurat na tą firmę jednak należy mieć się na baczności, bo podobnych firm jest coraz więcej.

Postępowanie przeciwko NMedical (działającemu również pod marką NovuMedical) zostało wszczęte w czerwcu br. Jest to firma, która oferuje udział w swoim programie medycznym. Umowy zawiera głównie z osobami starszymi.

Ze skarg konsumentów wynika, że zapraszeni byli na bezpłatne badania stanu zdrowia. Rzekome badanie wykonywane jest jednak nie przez pracowników służby zdrowia, ale przez przedstawicieli spółki. Skuteczność urządzenia do tego badania nie jest potwierdzona testami klinicznymi. W oczekiwaniu na wyniki konsumenci zapraszani są do udziału w prelekcji dotyczącej m.in. zalet stosowania pola magnetycznego w leczeniu różnych schorzeń. Po zakończonym wykładzie odbywają się indywidualne konsultacje i interpretacja wyników badań. Z dotychczasowych ustaleń UOKiK wynika, że **przedstawiciele NMedical sugerują konsumentom, że cierpią na różne choroby, a stan ich zdrowia jest zagrożony**. Remedium na to jest program medyczny NMedical, obejmujący m.in. matę rehabilitacyjną. Koszt programu to ponad 5,5 tys. zł.

Konsumenty skarżą się też, że nie mogą odstąpić od zawartych z NMedical umów. **Przedsiębiorca bowiem twierdzi, że ustawa o prawach konsumenta, która dotyczy m.in. osób kupujących na pokazach, nie obowiązuje przy umowach o usługi medyczne**. Zdaniem UOKiK, ustawowe wyłączenie prawa odstąpienia nie stosuje się do umów zawieranych przez NMedical.

- Seniorzy coraz częściej otrzymują zaproszenia na rzekomo „bezpłatne” badania, które w rzeczywistości są pokazem handlowym. Firmy chcą wykorzystać to, że nie można odstąpić od umów o usługi medyczne zawarte na pokazach. Interpretują ten przepis na swoją korzyść. Zapominają jednak, że to wyłączenie dotyczy usług zdrowotnych, które są wykonywane przez osoby z fachową wiedzą medyczną, a nie

PAMIĘTAJ

- 1 Przeczytaj dokumenty, które dostajesz do podpisu.
- 2 Zanim cokolwiek podpiszesz - skonsultuj się z rodziną lub sąsiadami.
- 3 Skontaktuj się ze swoim dotychczasowym usługodawcą, aby upewnić się czy osoby, które Cię odwiedziły są jego pracownikami.
- 4 Podpisanie może oznaczać **ZMIANĘ OPERATORA I UMOWĘ NA ZUPEŁNIE INNYCH WARUNKACH**.
- 5 Zachowaj egzemplarz podpisanych dokumentów dla siebie.
- 6 Jeżeli podpisałeś umowę w domu - możesz w ciągu 14 dni zrezygnować.
- 7 Bezpłatna pomoc prawna:
801 440 220 lub 22 290 89 16
od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-18.00.

pracowników marketingu – mówi Marek Niechciał, prezes UOKiK.

Urząd obecnie bada kwestię odmowy odstąpienia od umów o usługi medyczne. Poza postępowaniem przeciwko NMedical w toku są działania w sprawie Centrum Medycznego św. Franciszka (inna nazwa: Mazowieckie Centrum Medyczne) oraz przeciwko MedicalM2 (inna nazwa Centrum Medyczne Rehabilitacji i Fizjoterapii).

A nawiązując do powyższej praktyki właśnie zakończyła się kampania prowadzona przez UOKiK przy udziale i za pośrednictwem radia, telewizji oraz środków komunikacji miejskiej. Akcja trwała od marca do czerwca 2018 r. Ostrzegała seniorów przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi. Faktycznie w ostatnich miesiącach dało się usłyszeć liczne komunikaty informujące o problemach nieuczciwości niektórych przedsiębiorców wobec starszych osób i wykorzystywania ich ufności oraz nieznaności prawa konsumenckiego.

Handlowcy nakłaniają do zakupu zestawów garnków, pościeli czy urządzeń paramedycznych, z reguły po drastycznie zawyżonych cenach lub bez właściwości opisywanych w trakcie pokazów w hotelach lub sanatoriach. Inni sprzedawcy z kolei przychodzą do domu starszych osób i proponują im niższe rachunki za gaz, prąd lub telefon, sugerując, że reprezentują dotychczasowego dostawcę tych

SENIORZE, UWAGA!

NA NIEUCZCIWYCH SPRZEDAWCÓW!

Jak działają oszuści, którzy przychodzą do Twojego domu

usług. Naraża to seniorów na nieświadome zerwanie umowy i poniesienie dotkliwych strat finansowych.

W ramach kampanii opracowano dwa komunikaty w formie animowanych infografik. Materiał ostrzega przed nieuczciwymi praktykami, ale też informuje o jednym z praw konsumenta – 14-dniowym terminie na odstąpienie od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem. Komunikaty emitowane były m.in. w radiu, w telewizji oraz środkach komunikacji miejskiej. Było to możliwe dzięki uprzejmości partnerów, którzy zgodzili się na emisję na niekomercyjnych warunkach. Były to: Telewizja: ITI Neovision, Kino Polska, Polsat, Republika S.A., Stopklatka TV, Telewizja Polska, Telewizja Puls, TVN; Radio: CEM Spes Media Group, Grupa Polskie Rozgłośnie Akademickie, Polskie Radio, RMF; Ekran LCD i publikacje w Internecie: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Metro Warszawskie, MPK Łódź, MPK Wrocław, MZA Warszawa, MZK Zielona Góra, Polskie Koleje Państwowe, Poczta Polska, Urząd Miasta Łodzi, Tesco Polska, Wirtualna Polska, Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W kampanię włączyły się również wojewódzkie inspektoraty Inspekcji Handlowej, lokalne media oraz inne podmioty, np. sanatoria.

Materiał: Ewa Tymoszek / Źródło: UOKiK, komunikaty Prasowe

Powiatowy Rzecznik Praw Konsumentów Ewa Tymoszek przyjmuje interesantów w siedzibie Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej przy ul. Brzeskiej 41 codziennie w godzinach pracy urzędu. Z Rzecznikiem można kontaktować się telefonicznie, dzwoniąc pod numer: 83 35 11 367

Nieodpłatna pomoc prawna na obszarze powiatu bialskiego

Od 2016 r. na terenie całego kraju funkcjonuje ponad 1500 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej. Jest to rezultat wejścia w życie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej. Na terenie powiatu bialskiego działają 4 punkty NPP: w Białej Podlaskiej, Janowie Podlaskim, Międzyrzeczu Podlaskim oraz w Wisznicach. Porad udzielają w nich adwokaci oraz radcowie prawni.

Nieodpłatna pomoc prawna przysługuje osobie fizycznej:

- 1) której w okresie 12 miesięcy poprzedzających zwrócenie się o udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.) i wobec której w tym okresie nie wydano decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia lub
- 2) która posiada ważną Kartę Dużej Rodziny, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2017 r. poz. 1832 ze zm.), lub
- 3) która uzyskała zaświadczenie, o którym mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. z 2018 r. poz. 276 ze zm.), lub
- 4) która posiada ważną legitymację weterana albo legitymację weterana poszkodowanego, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r.

o weteranach działań poza granicami państwa (Dz.U. z 2018 r. poz. 937), lub 5) która nie ukończyła 26 lat, lub 6) która ukończyła 65 lat, lub 7) która w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej znalazła się w sytuacji zagrożenia lub poniosła straty, 8) kobiecie, która jest w ciąży.

Prawo do nieodpłatnej pomocy prawnej wykazuje się przez okazanie następujących dokumentów:

osoby z pkt 1 - oryginału albo odpisu decyzji o przyznaniu, w okresie 12 miesięcy poprzedzających zwrócenie się o udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia z pomocy społecznej lub zaświadczenia o udzieleniu świadczenia, o którym mowa w art. 106 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; osoby z pkt 2 - ważnej Karty Dużej Rodziny, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny; osoby z pkt 3 - zaświadczenia, o którym mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego; osoby z pkt 4 - ważnej legitymacji weterana albo legitymacji weterana poszkodowanego, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa; osoby z pkt 5 i 6 - dokumentu stwierdzającego tożsamość; osoby z pkt 7 - oświadczenia, że zachodzi co najmniej jedna z okoliczności wymienionych w tym przepisie; osoby z pkt 8 - przez przedłożenie dokumentu potwierdzającego ciążę.

Materiał: Sławomir Maksymiuk

Punkty prowadzone przez Stowarzyszenie Inicjatyw Samorządowych w Lublinie

Nieodpłatna Pomoc Prawna udzielana jest przez Radców Prawnych od poniedziałku do piątku w godzinach 9⁰⁰ – 13⁰⁰/:

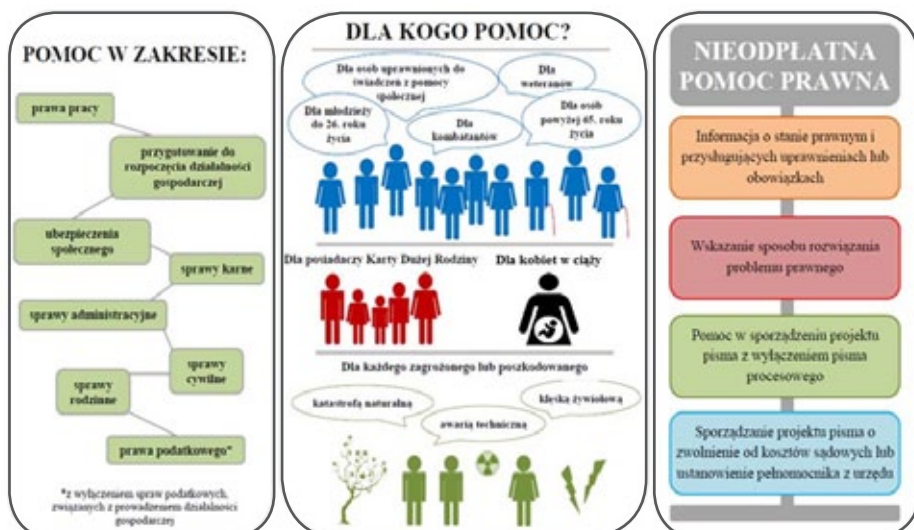
- 21-505 Janów Podlaski
ul. Bialska 6a
Budynek Urzędu Gminy w Janowie Podlaskim,
- 21-580 Wisznice
ul. Rynek 35
Budynek Urzędu Gminy w Wisznicach.
(Stowarzyszenie Inicjatyw Samorządowych w Lublinie
ul. Narutowicza 56 A
20-016 Lublin
tel. (81) 53 43 200
e-mail: info@sis-dotacje.pl
KRS: 0000012523
NIP: 946-17-76-921
REGON: 430625218)

Punkt prowadzony przez Adwokatów /Nieodpłatna Pomoc Prawna udzielana jest od poniedziałku do piątku w godzinach 9⁰⁰ – 13⁰⁰/:

- 21-500 Biała Podlaska
ul. Prosta 31
Budynek Urzędu Gminy Biała Podlaska.

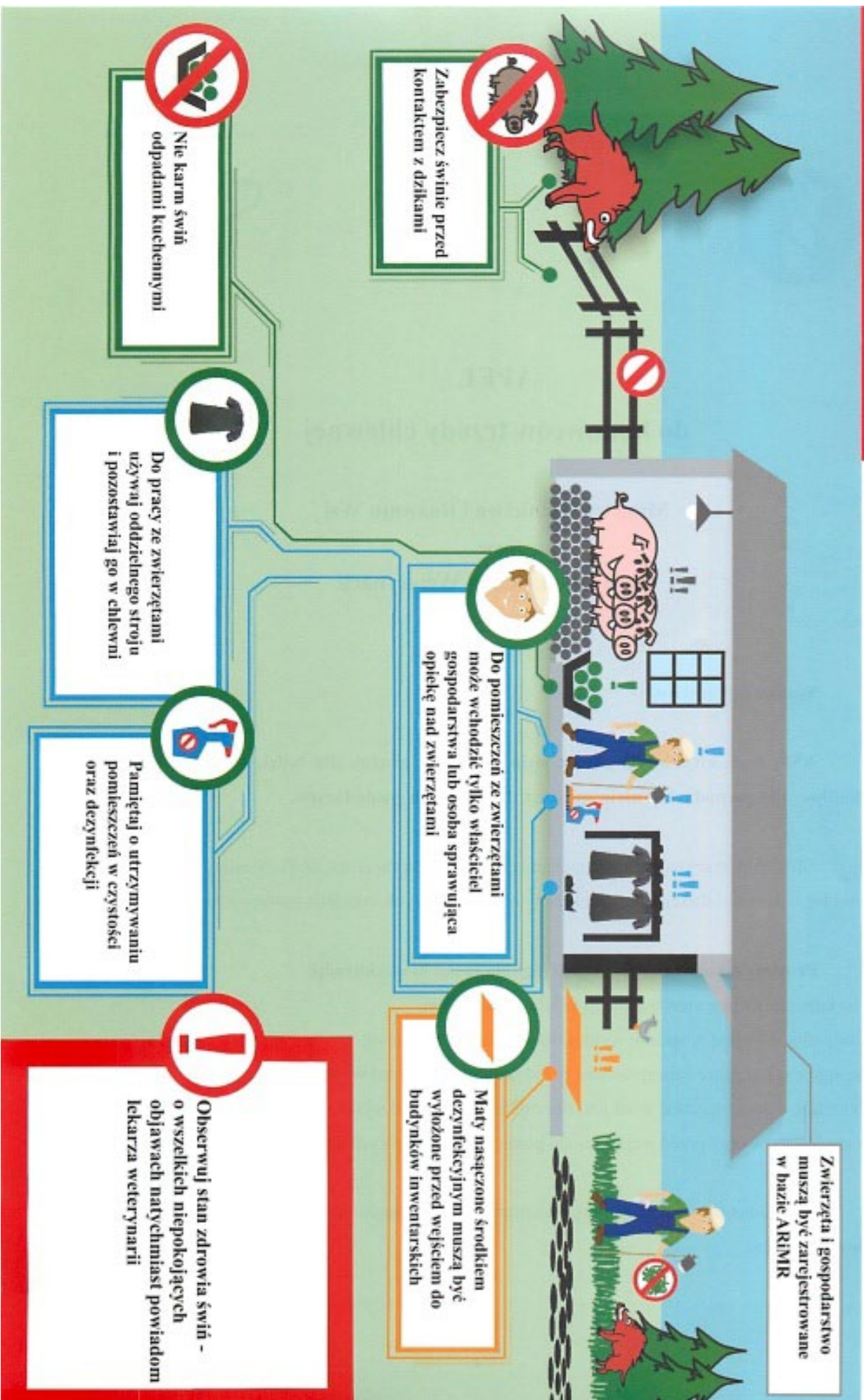
Punkt prowadzony przez Radców Prawnych /Nieodpłatna Pomoc Prawna udzielana jest od poniedziałku do piątku w godzinach 9⁰⁰ – 13⁰⁰/:

- 21-560 Międzyrzec Podlaski
ul. Warszawska 30/32
Budynek Oddziału Zamiejscowego Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej.

UWAGA ! ASF

ZASADY KTÓRYCH NALEŻY PRZESTRZEGAĆ W CELU OCHRONY GOSPODARSTWA PRZED WIRUSEM AFRYKAŃSKIEGO POMORU ŚWIŃ (ASF)

Będą ułatwienia w rejestracji zwierząt gospodarskich

20 lipca, parlament uchwalił nowelizację ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Przede wszystkim zaproponowano regulacje zmniejszające obciążenia administracyjne związane z identyfikacją i rejestracją zwierząt gospodarskich.

Ważnym elementem unijnego systemu, gwarantującego żywność bezpieczną dla zdrowia konsumentów, jest rejestr oznakowanych zwierząt gospodarskich. Rejestr taki wdrożyła i prowadzi Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która aktualizuje go na podstawie informacji od rolników. Uwzględniła ona zmiany, jakie zaszły w ich stadzie bydła, trzody chlewnej, owiec czy kóz. Zmiany w ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, są efektem bieżącej oceny funkcjonowania przepisów oraz postulatów i uwag zgłoszonych przez organizacje rolnicze, a także rolników.

Wydłużono terminy

Przede wszystkim wydłużono do 2 dni (obecnie 24 godziny) termin na zgłoszenie zdarzeń dotyczących świń w gospodarstwach położonych na obszarze zapowietrzonym, zagrożonym lub innym polegającym ograniczeniom ze względu na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt. Posiadacz świń będzie miał 2 dni na zgłoszenie do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zmiany liczebności stada, w tym upadku, uboju na użytek własny, kupna i sprzedaży. W tym terminie nie trzeba będzie informować agencji o urodzeniach świń w siedzibach stad położonych na tych obszarach. Należy je jedynie oznakować oraz w terminie do 30 dni od daty urodzenia zgłosić do właściwego biura powiatowego agencji. W przypadku utraty przez świnię kolczyka lub uszkodzenia go w sposób uniemożliwiający identyfikację rolnik jest zo-

bowiązany oznakować zwierzę numerem identyfikacyjnym zgodnym z numerem siedziby stada. Ma na to jeden dzień zaistnienia zdarzenia.

Nowe sposoby znakowania świń

Ponadto wprowadzono nowe metody znakowania świń. Dotychczas używano w tym celu kolczyka. Nowelizacja pozwala na znakowanie zwierzęcia również tatuażem z numerem siedziby stada. Rolnik sam decyduje, na której małżowinie usznej zwierzęcia zakłada kolczyk. Dotychczas przepisy wyraźnie nakazywały zakładanie kolczyka na lewym uchu. W przypadku przemieszczenia świni do innej siedziby stada niż siedziba urodzenia i przebywania jej tam dłużej niż 30 dni, posiadacz zwierzęcia musi jej dodatkowo oznakować numerem identyfikacyjnym, zgodnym z numerem identyfikacyjnym, stada, w którym aktualnie ono przebywa. Doprecyzowano, że oznakowanie musi być wykonane niezwłocznie, jednak nie później niż przed opuszczeniem siedziby stada przez zwierzę. Wcześniejsze przepisy nie wskazywały żadnego terminu na dodatkowe oznakowanie zwierzęcia. Znowelizowana ustawa zdejmuje z rolnika obowiązek zgłaszania dodatkowego oznakowania świń ARiMR, co zmniejsza formalności.

Zmiany w corocznych spisach zwierząt
Zniesiono obowiązek corocznego

przeprowadzania przez rolników spisu bydła, które posiadał na koniec danego roku i przekazywania go do agencji. Jeśli chodzi o świnię, to ograniczono spis wyłącznie do liczby sztuk w stadzie, o której należy poinformować biuro powiatowe ARiMR. Informacja ta ma być również odnotowana w prowadzonej w siedzibie stada księdze rejestracji świń. W przypadku owiec i kóz zlikwidowano obowiązek przekazywania wyniku spisu tych zwierząt do agencji. Ma on być jedynie umieszczony w księdze rejestracji owiec lub kóz, jaką rolnik prowadzi w gospodarstwie. Tym samym zmniejsza się zakres obowiązków nałożonych na hodowców.

Uproszczono przepisy dotyczące podmiotów prowadzących obrotów zwierzętami

Znowelizowana ustawa odnosi się również do podmiotów prowadzących targi, jarmarki oraz skupy zwierząt, które zwolnione zostały z obowiązku prowadzenia ksiąg rejestracji świń przywożonych na targ. Do tej pory musiały prowadzić ewidencję, a także oddzielnie księgi rejestracji. W ten sposób znacznie uproszczono kwestię prowadzenia dokumentów. Nowe przepisy czekają na ogłoszenie w Dzienniku Ustaw.

Tekst: Justyna Lesiuk - Klujewska (Słowo Podlasia nr 33)

Ceny Targowiskowe wybranych produktów

	Jęczmień	Mieszanka	Owies	Pszonica	Pszonżyto	Jabłka	Ziemniaki (kg)
Wisznice	60-65	60	60	70	60-65	2,5	1,0-1,2
Piszczac	60-65	60	60	70	60-65	2,5-3,5	1,2
Biała Podlaska	60-65	60	60	70	60-65	3,0-3,5	1
Radzyń Podl.	70	70	60	80	60	1,5-3,0	1,0-1,5
Łuków	60-65	60	60	70	60-65	2,0	1,2
Łączna	65-75	-	45	65-80	58	3,0-3,5	1,0-1,5

Notowania LODR w Końskowoli. Stan na dzień 10 sierpnia 2018 r.

gm. Łomazy

Piknik Rodzinny „Postaw na Rodzinę”

5 sierpnia w parku przy Placu Jagiełłońskim w Łomazach odbył się piknik zorganizowany w ramach kampanii „Postaw na Rodzinę”.

Piknik Rodzinny „Postaw na Rodzinę” po raz dziewiąty w Łomazach zgromadził licznych mieszkańców i gości. Na Pikniku bawiły się dzieci, młodzież, dorośli. Ideą festynu było promowanie zdrowego stylu życia, zorganizowanie alternatywnej formy spędzenia wolnego czasu poprzez wspólną zabawę, poprawienie relacji z bliskimi, promowanie pozytywnego obrazu rodziny, zacieśnianie więzi międzypokoleniowej.

Realizując Kampanię „Postaw na Rodzinę” organizatorzy festynu chcieli zwrócić uwagę na fakt, iż to rodzina jest najmniejszą komórką lokalnej społeczności, ma wpływ na proces wychowania i kształtowania młodego pokolenia, a głównym jej zadaniem jest zapewnienie swoim członkom poczucia bezpieczeństwa, stabilności i oparcia.

Otwarcia festynu dokonał wójt **Jerzy Czyżewski** wraz ze starostą białskim **Mariuszem Filipiukiem** oraz przewodniczącą Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych **Moniką Głowacką**. Następnie odbyły się zabawy z nagrodami dla dzieci z DJ Fantomaszem.

Kolejno miały miejsce konkursy w tematyce zagrożeń od alkoholu, nikotyny, narkotyków i dopalaczy poprowadzone przez Małopolskie Centrum Profilaktyki, w których wzięły udział dzieci i młodzież w dwóch kategoriach wiekowych. Dodatkowo w namiocie edukacyjnym można było przy użyciu algokogli zobaczyć świat wzrokiem osoby pod wpływem alkoholu i zbadać swoją sprawność fizyczną. W nagrodę każdy uczestnik otrzymał bransoletkę informującą o zagrożeniach i balony. Łomaskie Stowarzyszenie Rozwoju osłodziło chwilę lodami dla wszystkich dzieci. Kolejnym punktem programu było przedstawienie świadectwa uzależnień przez osoby z grupy wsparcia AI-Anon i AA. W świat magii i iluzji wszystkich zebranych wprowadził **Mateusz Zalewski**. Zarówno dzieci jak też i dorośli brali czynny udział w niesamowitym pokazie. Dużą dawkę humoru zapewnił mieszkańcom gminy Łomazy kabaret Frijo. Podczas trwania festynu wszyscy najmłodszy uczestnicy bawili się na urządzeniach dmuchanych, samochodach na akumulator, dużej trampolinie. Mogli także zwiedzić samochód strażacki udostępniony przez OSP Łomazy.

Stajnia „Bogdanówka” bawiła chętnych przejeżdżkami konnymi w siodle. Największym zainteresowaniem cieszyły 2 stanowiska wirtualnej rzeczywistości: GOGLE HTC VIVE i GOGLE HTC OculusRift, gdzie wirtualnie a zarazem bardzo realistycznie można było odbyć skok na bungee, wędrówkę po dnie morza, lot statkiem kosmicznym, przejechać się kolejką górską lub spotkać się z dinozaurami. Elementy zabawy łączyły się z edukacją profilaktyczną, a widzowie mogli cieszyć się różnymi formami zaprezentowanej twórczości.

Organizatorzy zachęcali do zapisów na kurs obsługi komputera w ramach projektu „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej”, realizowany w ramach Działania 3.1 „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych” Programu Operacyjnego Polska Cyfro-

wa na lata 2014-2020.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się programy zdrowotne. **Po raz czwarty odbyła się akcja honorowego oddawania krwi pod hasłem „100 litrów krwi na 100-lecie niepodległości”.** Akcję zbiórki krwi wspierał w tym roku starosta białski Mariusz Filipiuk. W pojazdach przy Urzędzie Gminy uczestnicy mogli dokonać rejestracji. W akcji udział wzięło 25 osób. W punkcie medycznym można było dokonać zapisów na mammografię (badanie piersi) dla kobiet w wieku 50-69 lat z powiatów białskiego, a także badanie słuchu i konsultację protetyczną z firmą „Słuch- Med.”

Dla wszystkich uczestników festynu organizatorzy przygotowali gorące kiełbaski i słodycze. Impreza zakończyła się loterią fantową z nagrodami oraz dyskoteką pod gwiazdami z DJ Fantomaszem.

Tekst: UG w Łomazach/ Zdjęcia: GOK w Łomazach, Grzegorz Panasiuk

Jarmark Sapieżyński w Kodniu

19 sierpnia odbył się po raz pierwszy na Kalwarii Kodeńskiej Jarmark Sapieżyński, którego organizatorami byli: Towarzystwo Przyjaciół Kodnia, Gmina Kodeń, Ojcowie Oblaci z Kodnia, Gminne Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Kodniu.

Wszystko zaczęło się od naboru wniosku poprzez Białkopodlaską Lokalną Grupę Działania, który otrzymał dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Pomysł zorganizowania Jarmarku Sapieżyńskiego wyszedł od Sekretarza Gminy Mariusza Zańko – stwierdził wójt Jerzy Troć, a jego celem było poruszyć mieszkańców Gminy, by wyszli z domów i zmobilizować ich do integracji oraz zainteresować historią. Miała to być też edukacja – odniesienie do czasów Sapiechów z XVI – XVII w., by pokazać zwłaszcza młodzieży i mieszkańcom gminy czasy świetności Kodnia za czasów ww. rodu. Mieszkańcy mogli zetknąć się z historią, ubrać się w dawne stroje, zobaczyć jak wyglądało dawne obozowisko, występy konne – integracja z edukacją – udały się te dwie rzeczy, odniesienie do historii i przeszłości do czasów Sapiechy. Założenie projektu pociągnęło za sobą wszystkie te cele i działania. Wiadomo, kto nad tym projektem pracował: sekretarz gminy Mariusz Zańko i dyrektor GCKSiT w Kodniu Piotr Skolimowski – dzięki ich wysiłkom i bardzo dobrej organizacji przedsięwzięcia mieliśmy możliwość uczestniczenia w tej imprezie – podkreślił wójt. - Była to duża promocja gminy Kodeń z uwagi na obecność wielu gości spoza jej terenu. Jeśli chodzi o frekwencję bardzo dużą rolę odegrało miejsce, gdzie się to odbywało: Kalwaria i Oblaci przyciągają jak magnes, my dobrze z nimi współpracujemy dla dobra wszystkich mieszkańców i przede wszystkim Matka Boska Kodeńska – przyznał z przekonaniem wójt gminy Kodeń. - Ponadto obecność osób niepełnosprawnych, które zaprezentowały się na Jarmarku Sapieżyńskim – te wszystkie działania skierowano do mieszkańców gminy, by zachęcić ich do uczestnictwa w tym przedsięwzięciu. Sapiehowie robili, co do nich należało i my podejmujemy różne inwestycje, czynimy to, co w naszej mocy, by pozyskiwać środki dla dobra mieszkańców naszej gminy: na przedszkole, szkołę i drogi. Łącznie suma pozyskanych 13 mln pozyskanych środków na dziś, a cała inwestycja na przyszłość to 20 mln i mamy kolejne plany. Stawiamy na młodzież i edukację, ponieważ człowiek wyedukowany ma łatwiej w życiu – w ten sposób władarz gminy Kodeń dał wyraz jak najlepszym intencjom i działaniom, które przyświecają jemu w sprawowanym przez niego urzędzie.

Jarmark połączono z pokazami historycznymi nawiązującymi do czasów Sapiechów, koncertami zespołów śpiewaczych oraz

prezentacją produktów regionalnych i rękodzielnictwa.

*- Samym Jarmarkiem Sapieżyńskim chcieliśmy nawiązać do czasów świetności Kodnia, kiedy należał on do Sapiechów i kiedy Jan Sapieha wraz z przywilejem o lokacji miasta, który otrzymał na Sejmie w Brześciu w 1511 roku, otrzymał również prawo organizowania w Kodniu trzech jarmarków w roku. Były to jarmarki na narodzenie Najświętszej Marii Panny, na Św. Mikołaja, a także Niedzielę Palmową. Zbiegały się one czasami ze świętami dwóch kodeńskich parafii prawosławnej pw. Św. Michała Anioła i katolickiej pw. Świętego Ducha. Do tych wspaniałych tradycji, idei jarmarków, które odbywały się w Kodniu za czasów świetności chcieliśmy nawiązać dzisiejszą uroczystością – ze znanstwem materii przybliżyła pochodzenie Jarmarków Sapieżyńskich **Jacek Malarski** - prezes Towarzystwa Przyjaciół Kodnia i jednocześnie dyrektor Szkoły Podstawowej im. Kpt. M. Fijałki w Kodniu. Kodeń, który był dość dużym miastem, jak na owe czasy przeżywającym swój rozkwit z racji krzyżowania się w pobliżu szlaków handlowych. Lądowego, którym przeprowadzano z Wołynia woły na zachód Europy. Szlaku rzeczno – najbardziej rozwiniętego we wschodniej Europie, którym zwożono zboże i inne towary do Gdańska. **Sapiehowie w porcie sapieżyńskim przewozili towary pochodzenia leśnego w tym popiół, smołę i samo drewno. Życie mieszkańców XVI i XVII – wiecznego Kodnia koncentrowało się w porcie i w rynku, gdzie liczne cechy rzemieślnicze prowadziły swoje warsztaty: rymarze, szewcy, bednarze, piwowarzy, gorzelnicy, kowale – cała plejada zawodów zrzeszonych w cechach.** Z wyśmienitą znajomością historii Jacek Malarski przeniósł nas do czasów rozkwitu Kodnia, dając rzeczywisty obraz przeszłości*

tego wyjątkowego miejsca na południowym Podlasiu, zachowując przy tym realizm epoki. Odbył się kaskaderski pokaz konny, pełen dynamicznej energii, wzbudzający podziw dla znakomitych jeźdźców, pojedynki i szarże przykuwające uwagę widzów. W obozowisku historycznym miała miejsce prezentacja życia codziennego, ekwipunku, treningu bojowego oraz broni z okresu XVI i XVII wieku, który był okresem największego rozkwitu Kodnia. *- Wracamy do pięknej historii XVI i XVII w. związanej z Jarmarkami, które zaczął organizować Jan Sapieha, założyciel miasta Kodeń dzięki zgodzie otrzymanej od króla Zygmunta Starego I w 1511 r. – tak przybliżyła nam ówczesne wydarzenia sekretarz gminy Kodeń **Mariusz Zańko**, pomysłodawca i wykonawca projektu. - Te jarmarki cieszyły się powodzeniem, do Kodnia przyjeżdżało wielu kupców, miasto rozwijało się. Dzisiaj mamy 2018 r. wracamy do tej historii, organizujemy Jarmark Sapieżyński i realizujemy jego trzy ważne elementy. Pierwszy element to historia – nawiązanie do tradycji właścicieli Kodnia, tradycji rodu Sapiechów. Wiąże się również z pokazami historycznymi, kaskaderskimi konnymi i innymi. Pokazujemy młodemu ludziom, że warto pamiętać o bogatej historii Kodnia. Drugi nawiązuje do produktów regionalnych, tradycyjnych – mamy pięknych wystawców, nasze sołectwa, naszych producentów regionalnych, ale gościmy też osoby z sąsiednich gmin zajmujących się podobnymi produktami. Trzeci element to zabawy: mamy występy naszych znakomitych zespołów lokalnych, Orkiestry Dętej, występy gwiazd estrady, zespołu Perły Życia, który przygotował się na ten Jarmark, a który oglądało wiele osób. – kończy. Sekretarz gminy Mariusz Zańko podziękował wszystkim partnerom przedsięwzięcia w tym m.in. Gminnemu Centrum Kultury, Środowiskowemu Domu Samopomocy za wysiłek, pracę i zaangażowanie w realiza-*

WYDARZENIA

cję tego wyjątkowego przedsięwzięcia. Pojawiły się stanowiska do gier i zabaw dla dzieci i dorosłych w postaci drewnianych koni, łuków, walk w zbrojach na kije, gonty do pierścieni, taranu, bojowego łuczniaka. W tę część imprezy zaangażowały się grupy rekonstrukcyjne z Kielc i Warszawy oraz Kodeńska Bateria Artylerii z Terespoła. **Podczas Jarmarku Sapieżyńskiego wystąpiły następujące zespoły i grupy artystyczne: Kodeńska Orkiestra Dęta, grupa teatralna Perły Życia ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Kodniu, zespół śpiewaczy Kalina z Kostomłot, zespół śpiewaczy Jarzębina, zespół folkowy, zespół Top Girls, zespół Cygańskie Rytm z Hańska, zespół Mołodyczki z Szacka, zespół Clubbersi i miał miejsce efektowny pokaz sztucznych ogni.**

Za sprawą aktywnych osób z gminy Kodeń, którzy nie tylko dbają o bezcenne dziedzictwo regionu poprzez wykonywanie produktów spożywczych z dawnych przepisów, ale mają też liczne osiągnięcia w tej dziedzinie.

- Mam nadzieję, że to nie pierwszy Jarmark, ale i nie ostatni – tak mówi mieszkanka gminy Kodeń **Zofia Sacharczuk**, która z koleżanką **Krystyną Krótkiewicz** zajmują się na co dzień produktami regionalnymi i tradycyjnymi. - *Rozpoczęły swoją działalność w 2000 r. Wszystkie produkty są dostępne w piwnicach zamkowych na terenie zespołu pałacowego rodu Sapiehów, czyli przy zamczysku Sapieżyńskim. Mamy już chlebek razowy żytni, który jest wypiekany sposobem tradycyjnym w piecu chlebowym opalanym na drewno. W 2007 r. został wpisany na listę produktów tradycyjnych, a w 2009 r. otrzymał Perłę na Polagrze – słynnych Międzynarodowych Targach Spożywczych w Poznaniu – najwyższą nagrodę, jaką można otrzymać w kraju. Za miętówkę sarmacką otrzymaliśmy drugą nagrodę. Możemy pochwalić się innymi produktami, jak żebraki, szlachcice, a produktów z roku na rok przybywa. Reprezentujemy Gminę Kodeń i Sanktuarium Matki Bożej Kodeńskiej na takich jak Jarmark imprezach. Naszą małą ojczyznę trzeba wspierać i reklamować. Bogata historia Kodnia związana z Sapiehami zobowiązuje – opowiada z pasją i satysfakcją Zofia Sacharczuk, przewodnik oprowadzający grupy turystów i pielgrzymów. - *Kwas chlebowy w niektórych krajach np. w Belgii jest sprzedawany na receptę, mówili o tym Belgowie przyjeżdżający do Kodnia, a możliwość degustowania i zakupu na co dzień tego specjału zachwyciła ich. Dobrze, że u nas w Kodniu dziedzictwo przygotowywania tego wyśmienitego napoju nie zaginęło. Są u nas osoby, które reaktywują do życia stare przepisy. Mąż wykonał mi teraz piec chlebowy, jak ongiś opalany drewnem, a w nim powstają te nasze, regionalne, kodeńskie wypieki – dodaje**

i wyraźnie daje się odczuć duże zaangażowanie w przedsięwzięcie, którego podjęły się z koleżanką.

W czasie Jarmarku Sapieżyńskiego było można się spotkać z „Panną Apteczkową” i spróbować m.in. wpisanej na Listę Produktów Tradycyjnych Herbatki księcia Sapiehy, produktów nagrodzonych w konkursie Nasze Kulinarne Dziedzictwo „Smaki Regionów”: konfitur z zielonego orzecha, musztardy z jabłek i Sekretu Sapiehów oraz innych smacznych smakołyków.

- *Pasją do zajmowania się regionalną kuchnią zaraziłam się od mamy Danuty – swoje zwierzenia o przygodzie kulinarnej snuje **Paulina Pietrusik** znana jako Panna Apteczkowa. - *Nauczyła się gotować od mamy, a jeszcze wcześniej razem z babciami, poznawała tajniki regionalnej kuchni, właściwości ziół, a w kolejności tradycyjne produkty regionalne w swojej okolicy. Rodzinnie związana z Kodniem ze strony taty i mamy z dziadkami zaczęłam stawiać pierwsze kroki kulinarne – mówi z wyraźnym przekonaniem i zaangażowaniem młoda, urocza pasjonatka tradycji kodeńskich. - *Wyroby w domu, poznanie smaków, a później wyjazdy z mamą na konkursy m.in.: Nasze Kulinarne Dziedzictwo, Europejski Festiwal Smaków, konkursy nalewkowe, turnieje Panien Apteczkowych, Myśliwskie Smaki Lubelszczyzny. **Produkty, jakie mogli degustować obecni na Jarmarku Sapieżyńskim były wpisane na listę produktów tradycyjnych: herbatka księcia Sapiehy, kisiel z owsa, kotlety rybne z Sugrów. Pojawiły się produkty nagrodzone w konkursie Nasze Kulinarne Dziedzictwo Smaki Regionów i należały do nich np. konfitura z włoskiego orzecha zielonego, sekret Sapiehów, musztarda jabłkowa, która dostała nominację do Perły w Naszym Kulinarnej Dziedzictwie.** Nagrodzone zostały również podczas Europejskiego Festiwalu Smaków – Najlepsze Smaki***

Lubelszczyzny.

Podczas uroczystości z ust jednego znanych gości padły słowa: *Od Sapiehów do Trocia* i należy przyznać, że miały one wymiar perspektywy historycznej oraz społecznej. Pełne wartościowych dokonań czasy założycieli miasta Kodeń i teraźniejsza miejscowość, w której obecny wójt razem z Radą Gminy oraz z podległymi mu instytucjami oraz współpracownikami działają na rzecz rozwoju gminy Kodeń – z całą pewnością miały cel jednoczący, integrujący i ponadczasowy. Jednocześnie niosły przesłanie, że zarówno przeszłością, jak i teraźniejszością należy się szczyścić.

Połączenie przeszłości z teraźniejszością jest wartością wymierną, a jeśli chcemy tego dokonać, zachodzi potrzeba wybudowania mostu porozumienia, który pozwoli zaczerpnąć z jednej, jak i z drugiej, by w efekcie tworzyć najkorzystniejsze warunki dla rozwoju gminy Kodeń i jej mieszkańców.

Powrót do przeszłości, kiedy Kodeń rozkwitał za czasów Sapiehów okazał się najpiękniejszą i niezapomnianą lekcją historii. Przypomniawszy mieszkańcom gminy, że mają cenne dziedzictwo, którego w żaden sposób nie można zaprzepaścić. Dbałość o wartości, jakie po sobie pozostawili pobudza współcześnie żyjących do podejmowania aktywności gospodarczej, artystycznej, twórczej każdej innej, ważnej dla lokalnej społeczności. Dzięki niej dobre imię gminy Kodeń zostaje rozślawione i mieni się feerią barw wiecznej tęczy... Kodeń będący kolebką powrotu do korzeni, najcenniejszych wartości płynących z dziedzictwa społecznego, religijnego i kulturowego mocno związanego z niepospolitą tradycją i zwyczajami południowego Podlasia otwiera swe bramy przed każdym poszukującym wytchnienia...

Materiał: Beata Kupryś

BIESIADA NADBUŻAŃSKA W SŁAWATYCZACH

m. Międzyrzec Podlaski

Koncert „Pamiętamy '44”

Stare partyzanckie pieśni i piosenki z Powstania Warszawskiego przeżywają drugą młodość. Można było się o tym przekonać w Międzyrzeczu Podlaskim na koncercie Pamiętamy '44, który odbył się 4 sierpnia.

Miejski Ośrodek Kultury zaprosił do Międzyrzecza artystów z garwolińskiego Teatru Muzycznego „Od Czapy”. To duża grupa wokalistów i muzyków, pochodzących głównie z Mazowsza, a także Podlasia (w różnych projektach realizowanych przez Teatr uczestniczą również dwie wokalistki z Parczewa i Białej Podlaskiej). Opiekę nad artystami sprawuje Fundacja Sztafeta, której misją jest przypominanie dzieł zapomnianych twórców, nowatorskie korzystanie z dziedzictwa polskiej historii i kultury oraz tworzenie przekazu atrakcyjnego dla młodych i starszych – łączenie pokoleń po-

przez muzykę i śpiew.

O atrakcyjności tego przekazu mogli się przekonać międzyrzeczanie w sobotni wieczór na Placu Jana Pawła II. Młodzi artyści wspierani przez doświadczonego muzyka **Jana Czaporowskiego** (od jego nazwiska pochodzi nazwa Teatru) w brawurowy sposób wykonali kilkanaście znanych piosenek z Powstania Warszawskiego, przeplatając je również pieśniami partyzanckimi. Warto także wspomnieć o prowadzącej koncert **Annie Żochowskiej** – prezes Fundacji „Sztafeta”, która pięknie opowiadała o historii wykonywanych utworów i ich twórcach.

Koncert mógł się odbyć dzięki wsparciu jakiego MOK udzieliły władze Międzyrzecza Podlaskiego, zarząd Powiatu Białskiego oraz Hotel Hesperus.

- Bardzo się cieszę, że mogłem uczestniczyć w tym pięknym wydarzeniu. To cenna inicja-

tywa, dlatego nie mieliśmy wątpliwości, że należy finansowo wesprzeć organizatorów – mówi wicestarosta Janusz Skólimowski. Dodaje także, że projekt doskonale wpisał się w politykę prowadzoną przez powiat biański, której celem jest współorganizowanie i wspieranie wydarzeń związanych z 100. Rocznicą Odzyskania Niepodległości. Koncert Pamiętamy '44 organizowany był także w ramach międzyrzeczskich obchodów tej rocznicy. Burmistrz **Zbigniew Kot** podkreślił, że chciałby aby co roku w Międzyrzeczu odbywało się przynajmniej jedno duże wydarzenie upamiętniające ważne daty w historii Polski. Mogą to być koncerty lub historyczne inscenizacje. *- Staramy się kreować nowe formy wspominania, doceniania i oddawania hołdu tym, którzy walczyli o naszą wolność i poświęcili temu największy dar jakim jest życie – powiedział Zbigniew Kot.*

Materiał: miedzyrzec.info

Każdy urzędnik wychodzący z budynku mógł poczuć się jak celebryta. Młodzież podbiegała do pracowników przy dźwiękach fanfar z prośbą o autograf i wspólne „selfie”. A to tylko jeden z wielu elementów projektu „Przestrzeń wiejska”.

Projekt realizowany był w Gminnym Centrum Kultury w Drelowie we współpracy ze Szkołą Podstawową im. Legionów Polskich w Żerocinie. Część warsztatowa zakładała dwa bloki – warsztaty rozwoju osobistego oraz warsztaty teatralne. Zwieńczeniem był zorganizowany przez uczestników projektu flash mob przy Urzędzie Gminy w Drelowie.

Celem projektu, w którym wzięła udział młodzież w wieku od 13 do 20 lat, było zainspirowanie do podejmowania działań animacyjnych w miejscu zamieszkania, a w szczególności w małych miejscowościach, czyli właśnie w tytułowej „Przestrzeni wiejskiej”.

Trzydniowe warsztaty rozwoju osobistego poprowadził **Paweł Grochocki** – psycholog, śpiewak oraz muzykoterapeuta. Instruktor czuwał nad uczestnikami, którzy rozwijali umiejętność kreatywnego myślenia oraz

gm. Drelów

Flash mob pod Urzędem Gminy

pracy w zespole. Pod jego okiem rozpoznawali i nazywali emocje oraz poznawali samych siebie oraz siebie wzajemnie. Do wykreowania więzi w grupie przyczyniły się gry i ćwiczenia integracyjne.

Drugim etapem projektu były warsztaty teatralne. Poprowadził je aktor teatralny i kabaretowy **Michał Łysiak**. Podczas zajęć młodzież miała szansę kształtować umiejętność improwizacji słownej i ruchowej, a zademonstrowali to w postaci wspomnia-

nego wcześniej flash moba. Został on zorganizowany pod koniec lipca pod budynkiem Urzędu Gminy Drelów.

Dzięki projektowi młodzież miała okazję zaprezentować swój wielki potencjał nie tylko osobisty, ale i animacyjny. „Przestrzeń wiejska” przyczyniła się do zawiązania grupy o wyjątkowej odwadze, głowach wypełnionymi kreatywnymi pomysłami oraz o wielkich sercach.

Tekst: bp.24.pl/ Zdjęcia: GCK w Drelowie

Podsumowanie wakacji w gminie Piszczac

Wakacje z Gminnym Centrum Kultury i Sportu w Piszczacu zapowiadały się niezwykle ciekawie, gdyż oprócz planu zajęć, bogatego w różne atrakcje, zaplanowane były również wycieczki i imprezy dla dzieci spędzających wakacje w domach. Wakacje 2018 już się skończyły, ale dzieci na pewno będą je długo pamiętać, ponieważ w tym roku było wyjątkowo wiele atrakcji. Na pewno wróciły one do szkoły z jeszcze większym zapałem niż zwykle.

W pierwszym miesiącu wakacji odbywały się zajęcia animacyjne oraz łucznicze w większości miejscowości w gminie Piszczac. 4 i 11 lipca odbyły się rajdy rowerowe na których zwiedzano malowniczy krajobraz gminy Piszczac. W świetlicy Jaskółka też nie było nudy, zaplanowano tam mnóstwo zajęć plastycznych tj. „wiklinowy koszyk”, „quilting”, „wakacyjna przygoda z farbami”, „łapacz snów”, „plaża w słoiku”, oraz w poniedziałki zajęcia multimedialne. Prowadzono również zajęcia teatralne w Dąbrowicy Małej. 19 lipca dzieci brały udział w teście sportowym na Orliku sprawdzając się w biegu na 60 km, skoku w dal z miejsca i strzałach na bramkę. **Nie mogłoby się też obyć bez corocznej „Wasyłówki” która odbyła się 22 lipca poprzedzonej rajdem rowerowym gdzie wspomniano biografii i twórczość malarza mieszkającego kiedyś w Dąbrowicy Małej Bazylego Albiczuka.** W ostatnim tygodniu lipca odbyła się wycieczka pociągiem na salę zabaw do Siedlec oraz III Rodzinna Olimpiada Sportowa w Wólce Kościeniewickiej. Tradycyjnie na przełomie lipca i sierpnia rozpoczął się plener malarski w Zalutyniu w którym uczestniczyło kilku wspaniałych artystów.

Sierpień zaczęliśmy rajdem rowerowym do Zalutynia na plener. Uczestnicy rajdu poznali historię twórczości tamtejszych artystów i techniki malowania ich wspaniałych obrazów. Obyły się również dwa inne rajdy rowerowe 8 sierpnia „Śladami zwierząt w gminie Piszczac Ponad 30 uczestników z Dąbrowicy Małej, Piszczaca, Kościeniewicz i Ortela Królewskiego oraz Połosek wzięło udział w rajdzie rowerowym śladami zwierząt w gminie Piszczac. W trakcie przejażdżki rowerzyści zobaczyli muzeum Barwinek w Zalutyniu po którym oprowadzał **Grzegorz Ostrówka.** Następnie zwiedzaliśmy Stajnię

nad Lutnią gdzie pod przewodnictwem **Jany Milanowicz** dowiedzieliśmy się o hodowli koni i mogliśmy podziwiać te piękne zwierzęta. Na zakończenie odbyliśmy wizytę w koziej zagrodzie Tomasza Żurka w Piszczac Kolonii. Kolejny rajd był do Kodnia do Pani Apteczkowej.

12 sierpnia Gminne Centrum Kultury i Sportu w Piszczacu zorganizowało spływ kajakowy malowniczą rzeką Krzną z Kijowca do Nepli o długości 16,5km. Tego dnia popłynęło blisko 50 uczestników z Piszczaca, Kościeniewicz, Ortela Królewskiego, Połosek Popiela i Białej Podlaskiej.

Pod koniec wakacji dzieci brały udział w kolejnym teście sportowym, grze terenowej „śladowi tajemnic Piszczaca”

a także w grach i zabawach rowerowych z WORD Biała Podlaska. Uczestnicy świetnie się bawili jeżdżąc na czas pomiędzy przeszkodami. Nie mogło być też zabraknąć pogadanki na temat bezpiecznego poruszania się ulicami i wręczenia nagród. Na Orliku 6 sierpnia zagrano w średniowieczną grę KUBB. W ostatnim tygodniu zajęć wakacyjnych wybraliśmy się na dwie wycieczki pierwsza do krainy Rumianku a kolejna do wioski partyzanckiej w Malowej Górze. Podczas całych wakacji każdego wtorku i piątku odbywały się zajęcia taneczne baletu i Djembel dla dzieci i dorosłych. Nie zabrakło kina plenerowego oraz spływów kajakowych Zielawą, Krzną i Bugiem.

Materiał: Agnieszka Matejek, Łukasz Węda

Warsztaty i spektakl w Terespolu

W ubiegły weekend (11-12 sierpnia) Terespol żył teatrem. W sobotę w hali sportowej Miejskiego Ośrodka Kultury rozpoczęły się warsztaty teatralno – kuglarskie, w których udział wzięło 16 młodych osób. Uczestnicy mogli dowiedzieć się czym jest teatr oraz poznać podstawowy sprzęt ćwiczebny używany w sztuce kuglarskiej. Młodzi ludzie uczyli się żonglować piłeczkami, poznali sztuczki z użyciem hula - hop, kijów, czy talerzy cyrkowych, a odważni mogli spróbować swoich sił w chodzeniu na szczudłach.

Warsztaty przeprowadzili aktorzy Ulicznego Teatru Ognia ANTIDOTUM z Białej Podlaskiej będącego połączeniem manipulacji ogniem i sztuki cyrkowej z teatrem. Grupa specjalizuje się w żonglerce ogniowej/ledowej, a także w autorskich spektaklach teatralnych z wykorzystaniem mowy ciała, światła i cienia. W znacznej mierze posługuje się plastyką własnego ciała, elementami tańca, pantomimy, gestu i ruchu. Instruktorką i założycielką Teatru jest Sylwia Zdunkiewicz - artystka teatru ulicznego MAKATA z Warszawy i główny spec ds. teatru Biańskiego Centrum Kultury w Białej Podlaskiej.

W niedzielę aktorzy pod okiem instruktorki przygotowywali się do występu. Warsztatowicze mieli okazję poznać teatr od zaplecza i obserwować proces przygotowań: pracę ze scenariuszem, dobór strojów i elementów scenografii. Jedną z uczestniczek – Magda, odważyła się nawet zagrać w wieczornej sztuce. Po występie Teatru „Urwis” z Krakowa - spektakl pt. „Król Zwierząt”, mieszkańka Terespolu miała swój debiut w spektaklu

„Krąg życia” będącym zwieńczeniem weekendowych warsztatów. Popisy z ogniem i kostiumy aktorów Teatru ANTIDOTUM robiły wielkie wrażenie na licznie zebranej tego wieczoru publiczności.

Projekt dofinansowany był w ramach programu „Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne 2018” ze środków Narodowego Centrum Kultury i był inicjatywą Katarzyny Gołoś.

gm. Kodeń **Odnaleziono pradawne gockie cmentarzysko**

Podczas wstępnych wykopanisk odkryto przedmioty świadczące o tym, iż w miejscowości znajduje się bardzo stare cmentarzysko. Miejsce pochówku północno-germańskiego plemienia Gotów pochodzi prawdopodobnie z III-IV wieku. Zamieszkiwali oni wówczas te okolice.

Wykopiska rozpoczęły się, gdy archeolog **Mieczysław Bienia** otrzymał informację, iż w miejscu tym wydobywane są ciekawe przedmioty brązu. Po opisie, uznał, że są to ślady po cmentarzysku gockim z III-IV w. po Chrystusie. Podczas wstępnych badań archeolog z Koła „Fibula” przeprowadzili cztery niewielkie wykopy o powierzchni kilku metrów kwadratowych.

Odkryli w nich ślady palenisk (pozostały skuspiska przepalonych kamieni, węgiel drzewny oraz drobne noszące ślady przepalenia przedmioty brązowe i ceramiczne). Znalaziono też m.in. klamerkę od pasa wykonaną z brązu z IV w. charakterystyczną dla schyłkowej fazy okresu wpływów rzymskich. Takimi wyrobami posługiwali się Goci, ale również Wandalowie, jednak Ci ostatni nosili raczej ozdoby z żelaza. W wiekach, kiedy przedmiot był używany, czyli w III i IV, ludy germańskie, do jakich należą Goci przemieszczały się w stronę Morza Czarnego. Nie wszyscy jednak tam dotarli. - *Podjerzewamy, że sporo grup zostało na tym terenie* - zaznacza M. Bienia.

Obrządek palenia zmarłych

Znaleziska są przepalone, czyli znajdowały się w ogniu. Goci, których coraz liczniejsze ślady odkrywano są na południowym Podlasiu, swoich zmarłych kremowali. Szczątki wraz z towarzyszącymi im, często przepalonymi przedmiotami wkładali do wykopanej w ziemi jamy. Takie cmentarzysko udało się odkryć i przebadać w Sarnakach i Witorożu. W tej ostatniej miejscowości prace były prowadzone w ubiegłym roku, a ich konstytucja jest planowana na końcówkę tegorocznego lata. Wstępna analiza przepalonych kości z Witoroża wskazuje, że odkryto głównie groby kobiece.

Na ostatnią drogę zmarłej wieszano kolię ze szklanych paciorków, wzbogaconą srebrnymi lub złotymi brązami, ozdobnymi zawieszkami. Do tego niewiasty ubierano w odświętny strój, spięty brązowymi zapinkami. - *Choć paciorki większości się stopiły, to w Witorożu udało się znaleźć siedem w nienaruszonym stanie* – wyjawia Bienia. Cmentarzysko w Witorożu jest starsze o około sto lat od tego w Kostomłotach. - *Przeprowadzone w tamtym roku z inicjatywy wójta Piotra Kazimierskiego wykopiska w Witorożu przerosły nasze najsmielsze oczekiwania. Spodziewaliśmy się kilku grobów, a na powierzchni pięciu arów odsłoniliśmy ponad siedemdziesiąt jamowych grobów ciałopalnych. A to przecież nie jest koniec. Analiza znalezionego zabytkowego*

materiału wskazuje, że w Witorożu mamy do czynienia z grupą, która zamieszkiwała teren przez ponad sto lat - dodaje archeolog.

Najcenniejsze archeologiczne miejsce

Według specjalisty Kostomłoty mogą kryć wiele tajemnic, zwłaszcza, że już w XIX w. w czasie prac archeologicznych znaleziono tam groby wojów Bolesława Chrobrego z XI w. a także cmentarzysko Gotów. M. Bienia ze zdziwieniem przyjął jednak wiadomość, że istnieje tam jeszcze jedno cmentarzysko. Zazwyczaj nie było one bowiem umieszczane w tak małej odległości od siebie, w tym przypadku czterech kilometrów. - *Pierwsze jest starsze, to odkryte teraz pochodzi ze schyłkowego momentu opuszczenia Kostomłot* – informuje archeolog. Przed paru laty głośno było też o garnku pełnym srebrnych monet znalezionych na terenie Kostomłot. Jednak wpadł on w ręce rabusiów. Kolejne badania będą przeprowadzane we wrześniu i październiku. Bienia wyjaśnia, iż miejscowość nad Bugiem jest miejscem, gdzie można natrafić na bardzo ciekawe znaleziska. W związku z tym, przed dziesiątki tysięcy lat zatrzymywało się tu wielu ludzi. - *Jest to najcenniejsze archeologiczne miejsce obok Horodyszczka i Witoroża* - zaznacza Mieczysław Bienia.

Materiał: Anna Chodyka, Słowo Podlasia (nr 32)

Działalność bojowa i sabotażowo-dywersyjna BCh w powiecie bialskim (cz. II)

Oddzielną pozycję w sabotażu gospodarczym stanowiły akcje na gorzelnie i transporty spirytusu. Oto kilka przykładów. Ze znanych wypadów po spirytus można tu wymienić akcję na gorzelnię w majątku pod zarządkiem niemieckim w Rossoszu, pod dowództwem Edwarda Zacharczuka ps. „Kosa”, wykonaną 22 listopada 1943 r.

30 marca 1944 r. dziesięcioosobowa grupa BCh z placówki Mariampol, pod dowództwem **Piotra Tywoniuka** ps. „Iskra” zarekwirowała w gorzelnii Huszlew 1 000 litrów spirytusu. Skonfiskowany spirytus przeznaczony był na cele organizacyjne, a przede wszystkim na zakup broni i amunicji od Niemców z lotniska w Białej Podlaskiej. 7 maja 1944 r. w Cieleśnicy oddział BCh, pod dowództwem **Franciszka Solnicy** ps. „Chmura” skonfiskował między innymi transportery z wódką. Spirytus był cennym surowcem dla okupanta, jak również i dla konspiracji. Alkohol był często środkiem płatniczym, który sprzedawano a za uzyskane pieniądze kupowano broń i amunicję. W walce podziemnej liczyła się każda sztuka broni i amunicji, gdyż warunkiem powodzenia akcji bojowych było posiadanie broni.

Inną ważną formą bezpośredniej walki zbrojnej BCh z okupantem była dywersja w transporcie i łączności. Powiat miał strategiczne położenie z uwagi na przebiegające przez ten teren linie kolejową Warszawa - Siedlce - Łuków - Biała Podlaska - Terespol - Brześć. Tutaj trzeba nadmienić, że dużą część zaopatrzenia dla Wehrmachtu na fron-

cie wschodnim przewożono koleją. Stąd ważna była dywersja kolejowa na tym terenie. Formy ataków oddziałów BCh na transport kolejowy były różne i miały charakter ciągły. Oto kilka przykładów. Pierwsze uderzenie żołnierzy BCh na transport kolejowy zanotowano 20 kwietnia 1941 r., w dniu tym OS w składzie 5 żołnierzy, pod dowództwem **Franciszka Bancarzewskiego** ps. „Włóczęga”, rozkręcił tory kolejowe w pobliżu wsi Helenów, powodując wykołowanie parowozu i kilku wagonów. Akcję przeprowadzono bez strat własnych oddziału. Na uwagę zasługuje fakt, że BCh same nie otrzymywały zrzutów, ale korzystały z nich pośrednio, między innymi oddziały radzieckie przekazywały im ładunki wybuchowe, miny, broń, które służyły do prowadzenia dywersji kolejowych. 20 marca 1944 r. oddział BCh, pod dowództwem **Artura Sobolewskiego**, wysadził za pomocą miny pociąg towarowy pod Chotyłowem. Minę otrzymano od radzieckiej grupy minerskiej „Miszki”. W wyniku wybuchu lokomotywa i 4 wagony wykoleiły się powodując 12 godzinną przerwę w ruchu. Jedno z największych uderzeń, których celem było wysadzenie dwóch pociągów wojskowych, przeprowadziły oddziały I Batalionu Podlaskiego BCh wspólnie z grupą ze Zgrupowania „Jeszcze Polska nie zginęła” w dniu 1 czerwca 1944 r. Do realizacji tego przedsięwzięcia utworzono dwie grupy dywersyjne, które w wyznaczonym dniu dokonały dywersji kolejowej. Wysadzono pociąg wojskowy z żywnością blisko stacji Chotyłów oraz pociąg towarowy

ze sprzętem wojskowym koło stacji Sokule. **Okupant ponosił więc poważne straty materialne w postaci zniszczonego lub uszkodzonego taboru oraz ładunku. Akcje na szlak kolejowy powodowały kilkugodzinne przerwy w ruchu.**

Niezależnie od akcji na koleje, przeprowadzano także - lecz w mniejszej skali - akcje na pojazdy samochodowe. 14 września 1941 r. dziewiętnastoosobowy pluton BCh z gminy Rossosz przeprowadził zasadzkę na niemieckie samochody na szosie Rossosz - Biała Podlaska. Dogodne warunki terenowe zapewniały powodzenie akcji bez własnych strat. Czterech bechowców przebranych w mundury niemieckie zatrzymało samochód ciężarowy. W wyniku zasadzki zdobyto 1 pm, 1 kb, kilka sztuk amunicji. Akcje przeciw łączności telekomunikacyjnej wroga były traktowane jako przygotowanie bojowe dla żołnierzy BCh. Dla ilustracji wymienimy tu akcję dywersyjną partyzantów z I Batalionu BCh im. Ziemi Podlaskiej pod dowództwem **Stefana Jabłońskiego** ps. „Leon”, która została przeprowadzona 28 maja 1944 r. na drodze Jabłoń - Rudno. Dokonano ścięcia słupów telefonicznych. Usunięcie takich szkód, a w szczególności naprawa uszkodzonych linii zajmowała dużo czasu i powodowała chaos informacyjny wśród niemieckich formacji wojskowo-policyjnych. Należy podkreślić, że wiele środków łączności dewastowano w trakcie prowadzonej przez oddziały BCh akcji na urzędy gminne, posterunki, obiekty gospodarcze i przemysłowe pracujące

HISTORIA

na rzecz okupanta. W czasie wykonywania różnych zadań dywersyjno-sabotażowych bechowcy często uszkadzali lub zabierali aparaturę telefoniczną.

Obok wyżej wspomnianych głównych kierunków działalności BCh, oddziały tej organizacji wielokrotnie podejmowały również akcje w obronie aresztowanej ludności. Jedną ze stosowanych form czynnej obrony ludności polskiej było uwalnianie aresztowanych w czasie transportu oraz rozbijanie aresztów. Tak na przykład 18 maja 1944 r. grupa wyłoniona ze szkoły podchorążych BCh, w sile 32 osób, pod dowództwem **Stefana Skoczylasa** ps. „Piotr”, stoczyła dużą walkę, opanowując osadę Łomazy. W ich trakcie rozbrojono policjanta pilnującego miejscowego aresztu, w którego wypuszczono 16 chłopów przetrzymywanych za nie oddawanie kontyngentów. Zniszczono istotne dla wroga dokumenty w urzędzie gminnym, a ponadto dokonano rekwizycji sera i masła z miejscowej mleczarni. Żołnierze BCh niezwykle konsekwentnie zwalczali wszelkie przejawy demoralizacji społecznej, a w szczególności występowanie się okupantowi, wykorzystywanie sytuacji do szybkiego bogacenia się kosztem pauperyzacji innych, bandytyzm, itp. Okupant dążył do rozluźnienia norm i demoralizacji polskiego społeczeństwa, jego zachowania się. Zadaniem OS było wpływanie mobilizująco na osoby o słabych bądź wypaczonych charakterach, które okupant, stosując różne metody, usiłował wciągnąć do współpracy. Tak na przykład 26 marca 1944 r. dwóch partyzantów **Franciszek Kraszewski** ps. „Szwejk” i **Jan Wierchowowski** ps. „Wołodjowski” wymierzyło kolczykarzowi karę chłosty we wsi Chominna. Dodatkową karą dla nadgorliwie występującego się Niemcom kolczykarza było przypięcie mu do uszu kolczyków. Po tym wydarzeniu zrezygnował on z dalszej pracy. Warunki okupacji sprzyjały rozwojowi działalności rabunkowej, rozwojowi elementu przestępczego. Rodzaje popełnionych przestępstw miały różnicowany ciężar gatunkowy. 24 czerwca 1943 r. czterech żołnierzy BCh, pod dowództwem **Franciszka Korzeniowskiego** ps. „Chmurny” zlikwidowało 1 żandarma na targu w Piszczacu. Żandarmi, korzystając z dnia targowego, rabowali na bazarze handlujących tu gospodarzy. „Chmurny” w przebraniu kobiecym, oddał trzy strzały do jednego z żandarmów, zabijając go na miejscu. Pozostali żandarmi skryli się w budynku miejscowego posterunku. 6 maja 1944 r. patrol Szkoły Podchorążych, pod dowództwem Jana Wierchowowskiego ps. „Wołodjowski”, dokonał zasadzki na

dwuosobową bandę w Huszczy, w wyniku której bandyci zostali zlikwidowani. Należy dodać, że działalność bojowa BCh była dla konspiracyjnego ruchu ludowego środkiem do realizacji swych celów niepodległościowych i samoobrony wsi. Oddziały wypracowały wiele form walki partyzanckiej. Przy planowanej akcji zbrojnej na wroga starano się, aby osiągnąć sukces przy minimalnych stratach i nie spowodować represji okupanta. **Zastosowana taktyka podjazdowa, or-**

partyzanckich zwycięstwach. W ten sposób odwróciliśmy uwagę Niemców od naszych poczynąń.” (J. Czuba, *Z Syberii pieszko do Polski*, Kielce 1995, s. 39.). Należy zaznaczyć, że na ogół Niemcy nie stosowali represji za akcje, które były dziełem partyzantki sowieckiej. Z relacji dotyczących działalności BCh na terenie powiatu biańskiego wynika, że akcje zbrojne, dywersja i sabotaż były ważnym kierunkiem ich działań. Na ten temat wypowiadał się w swych

Nazwa akcji	Rok akcji				Razem
	1941	1942	1943	1944	
Akcje bojowe na Liegenschafty	4	10	18	23	55
Akcje na mleczarnie		2	6	5	13
Akcje zbrojne na transporty masła i inne artykuły rolne	2	5	7	4	18
Akcje bojowe na gorzelnie		4	12	5	21
Akcje niszczenia akt dotyczących ściągnięcia kontyngentów zbożowych i innych obciążeń wsi na rzecz okupanta	21	25	64	45	155
Działalność bojowa przy pomocy innych środków (zatruta woda, cukierki)		2	4	3	9

Tabela nr 1. Liczba akcji wg rodzajów przeprowadzonych przez obwód Biała Podlaska w latach 1941-1944.

Źródło: Archiwum Wojskowego Instytutu Historycznego w Warszawie, Bataliony Chłopskie, Relacje i wspomnienia, L. Koć, Zarys działalności bojowej i dywersyjnej Chłosty (Batalionów Chłopskich) w powiecie Siedleckim i na Podlasiu, sygn. III-57-8, s. 136, 148, 155, 162, 168, 197.

ganizowanie zasadzek, ostrzeliwanie kolumn transportowych wroga i bitwy partyzanckie - były wielkim zaskoczeniem dla okupanta.

Przedstawienie szczegółowej działalności BCh w powiecie biańskim nastrocza wiele trudności, nie zachowały się bowiem żadne meldunki o akcjach bojowych prowadzonych przez tę organizację. Informacje oparte są w dużej mierze na niekompletnych i często sprzecznych relacjach uczestników wystąpień zbrojnych. Zdarzają się nieliczne wypadki, że część tych akcji zbrojnych była zapisywana na konto innych organizacji konspiracyjnych. Po wielu latach tak wspomina te sprawy **Julian Czuba**, były d-ca I Batalionu BCh im. Ziemi Podlaskiej: „... spotkałem u niego plik broszur, w których podane były nasze akcje zbrojne przeciwko Niemcom. Z treści wynikało, że wszystkie zostały przeprowadzone nie przez nas, lecz przez partyzantkę radziecką. Na moją prośbę otrzymałem około 20 sztuk tych broszur. (...) Ucieszyłem się nawet z tego, bo wykorzystaliśmy te materiały do swoich celów. (...) Udało mi się przekazać posterunkom niemieckim o radzieckich

pamiętnikach **Lucjan Koć**, były komendant BCh na Podlasiu. Znajdujemy tam między innymi dane dotyczące akcji przeciwko gospodarczej eksploatacji powiatu biańskiego. Szczegółowe zestawienie niektórych akcji obrazuje poniższa tabela:

Dane świadczą o tym, że aktywność bojowa obwodu biańskiego była różnorodna. Otóż nie udało się całkowicie podporządkować wsi, złamać woli walki z eksploatacją rolnictwa. (Nie podajemy tutaj informacji o szczegółowym dorobku bojowym żołnierzy BCh, odsyłając w tym miejscu czytelnika do pracy D. Sikora *Ruch oporu w powiecie biańskim 1939-1944*, Biała Podlaska 2004 r., w której wszelkie informacje o nich zostały zweryfikowane i dokładnie przedstawione.)

Ogólnie należy stwierdzić, że walka z okupantem hitlerowskim stanowiła jeden z najważniejszych przejawów działalności BCh w powiecie. Żołnierze ci z własnego wyboru, ofiarnie podjęli walkę z okupantem poświęcając dla niej wszystko, co mieli najdroższego - własne życie. Za to należy im się pamięć i szacunek.

Tekst: dr Dariusz Sikora

SPORT

gm. Sosnówka

VII Powiatowy Rajd Rowerowy im. J. I. Kraszewskiego z akcentem patriotycznym

W sobotę, 4 sierpnia prawie 160-osobowa grupa rowerzystów wzięła udział w VII Powiatowym Rajdzie Rowerowym im. J.I. Kraszewskiego, którego organizatorami byli: Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej, Urząd Gminy Sosnówka oraz Gminny Ośrodek Kultury w Sosnówce. Honorowy Patronat nad rajdem objął marszałek województwa lubelskiego Sławomir Sosnowski.

Imprezę otworzył wójt gminy Sosnówka **Marek Korpysz**, który powitał wszystkich uczestników rajdu i życzył im wielu wspaniałych i niezapomnianych wrażeń oraz dobrej sportowej zabawy. Wśród gości zaproszonych nie zabrakło przewodniczącego Rady Powiatu w Białej Podlaskiej **Mariusza Kiczynskiego**, radnego powiatu biańskiego Łukasza Jaszczuka oraz radnej gminy Sosnówka **Elżbiety Stępień – Hulewskiej**.

Na starcie każdy z uczestników otrzymał pakiet startowy, a w nim: saszetka z logo rajdu, identyfikator imienny oraz butelka wody. Organizatorzy, chcąc włączyć się w obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości i nadać rajdowi patriotyczny

charakter, rozdali wszystkim uczestnikom biało-czerwone chorągiewki.

Rajd rozpoczął się o godz. 13.00, a rowerzyści mieli do pokonania prawie 40-kilometrową trasę, która prowadziła z Sosnówki przez Przechód, Lipinki, Wygnankę, Romanów, Sosnówkę, Rozwadówkę, Motwicę, Pogorzelec, Holeszów aż do Dębowa, gdzie w Gospodarstwie agro- i ekoturystycznym „Michałówka” na wszystkich czekało ognisko z kiełbaskami. Tradycyjnie, jak co roku w Muzeum J.I. Kraszewskiego w Romanowie odbył się postój, gdzie rowerzyści chwilę odpoczęli, chętni zwiedzili Muzeum i zrobili pamiątkowe zdjęcie.

Na zakończenie imprezy wręczono nagrody rzeczowe w czterech kategoriach wiekowych, które otrzymali: **Tomasz Sidor, Antoni Brodzki, Jan Majka, Mikołaj Skrzyński, Marcelina Patejuk, Emilia Klimiuk, Ewelina Lewczuk, Malwina Kałużowska, Oliwia Stańko, Marcel Kotiuk, Daniel Kruk, Damian Łukaszuk, Mikołaj Brodzki, Alicja Bartoś, Edyta Chmielewska, Izabela Patejuk, Ewa Łukaszuk, Elżbieta Hulewska, Grzegorz Zadrozniak, Robert Chmielewski, Andrzej Klimiuk, Piotr Lewczuk vel**

Leoniuk, Henryk Dyrda i Partyk Kisiel. Nagrodzono również 73-letnią Panią Eugenię, która była najstarszym uczestnikiem, niespełna 2-letnią Marysię (przemierzyła trasę w foteliku na rowerze taty) i 7-letnią Kaję, która samodzielnie przejechała całą drogę – najmłodszych uczestników rajdu. Nad bezpieczeństwem rowerzystów czuwali policjanci z Komisariatu Policji w Wisznicach oraz strażacy ochotnicy z OSP Sosnówka i OSP Pogorzelec, natomiast opiekę medyczną zapewnili nam ratownicy medyczni z Pogotowia Ratunkowego w Parczewie, za co wszystkim serdecznie dziękujemy!!!

Materiał: GOK w Sosnówce

Komentarz

Łukasz Jaszczuk, rady powiatu biańskiego:

Rajd Kraszewskiego stał się już tradycją w gminie Sosnówka. Z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem, nie tylko wśród mieszkańców gminy, dla których jest to świetna okazja do integracji. To wydarzenie łączy pokolenia. W tym roku podczas Rajdu towarzyszyła mi niespełna dwuletnia córeczka. Myślę, że zapoczątkowaliśmy tym samym nową rodzinną tradycję. Mieszkańcom gminy Sosnówka gratuluję tej ciekawej i ważnej inicjatywy. Zachęcam mieszkańców powiatu do udziału w kolejnej edycji Rajdu oraz innych tego typu imprezach, których szczęśliwie w naszym powiecie nie brakuje. Każdy może znaleźć coś dla siebie.

4 sierpnia w Kodniu odbyła się XIX edycja imprezy sportowo-rekreacyjnej Bieg Sapienhów organizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Kodnia. Wydarzenie zgromadziło wielu uczestników i kibiców.

Honorowy patronat nad Biegiem objął marszałek województwa lubelskiego **Sławomir Sosnowski**. Biegowi patronowali także starosta biański **Mariusz Filipiuk** oraz wójt gminy Kodeń **Jerzy Troć**.

gm. Kodeń

XIX Bieg Sapienhów

Fundatorami pucharów w Małym Biegu Sapienhów byli: wójt **Jerzy Troć**, **Jacek Malarski**, dyrektor Zespołu Placówek Oświatowych w Kodniu i dyrektor Gminnego Centrum Kultury oraz Sportu i Turystyki w Kodniu **Piotr Skolimowski**.

Bieg Sapienhów to impreza rangi międzynarodowej, posiadająca aspekt nie tyl-

ko sportowy, służy również popularyzacji czynnego wypoczynku wśród dzieci i dorosłych, wypoczynku połączanego z poznaniem bogatej kultury regionu pogranicza, wspaniałych zabytków, a nade wszystko nieskażonej, bujnej nadbużańskiej przyrody Kodnia i okolic.

Impreza, zapoczątkowana w 2000 roku, ▶

co roku gromadzi coraz większą liczbę uczestników. **W tegorocznym roku biegu na mecie zameldowało się 103 zawodników. Uczestniczyli w nim sportowcy z całej Polski, a także zagranicą - Białorusini i Ukraińcy i Rosjanin.** Jak zwykle rozpiętość wiekowa zawodników była ogromna, od 16 lat do ponad 70. Dla najmłodszych zorganizowano „Małe Biegi Sapiehów”, w tym cieszący się coraz większym zainteresowaniem Bieg Przedszkolaka na dystansie ok. 400 m, który rozegrano drugi raz.

W tym roku Bieg Sapiehów nawiązał do swojej legendarnej już nazwy, żar z nieba lał się ogromny, asfalt zmieniał stan skupienia, las nie dawał ochłody, czyli tradycyjna „**piekielna kodeńska piętnastka**”. Prawdziwy pogodowy rollecoaster, z piekła do nieba i z powrotem, bowiem najlepsi finiszowali w ulewnym deszczu, a później znów powróciło słońce, skwar i wysoka wilgotność.

Bieg Sapiehów na stałe wpisał się w historię Kodnia, a także w jego współczesność, obok Sanktuarium Matki Bożej Kodeńskiej, przyczynia się do popularyzacji Kodnia i okolic w kraju i za granicą. W roku ubiegłym obchodziliśmy jubileusz **90** rocznicy powrotu Cudownego Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej z wygnania do Kodnia. To również rocznica przybycia do Kodnia Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej. Ale warto przy tej okazji wspomnieć o tegorocznych rocznicach. W tym roku przypada 500 lat erygowania w Kodniu parafii rzymskokatolickiej, założyciel miasta Kodnia Jan Sapieha, w 1518 roku wznosił kościół katolicki pod wezwaniem Świętego Ducha.

Jakże zagmatwane i tragiczne są miejscowe dzieje, jakże ciekawe i niezwykłe, bujne jak nadbużańska przyroda. Odsyłamy Państwa do książki **Jarosława Onyszczuka** rodem z Kodnia, również kilkakrotnego uczestnika Biegu. Książka pt. „Kodeń, od siedziby magnackiej do osady gminnej” jest do nabycia w księgarni Sanktuarium. W sapieżyńskich dziejach miejscowości pisze **Andrzej Tłomacki** - „Sapiehowie kodeńscy, historia rodu od kolebki do współczesności”.

No i wreszcie ten rok jest rokiem szczególnym z uwagi na **100 rocznicę odzyskania niepodległości** przez Polskę.

W Kodniu trwają przygotowania do obchodów tej jakże ważnej dla nas wszystkich rocznicy. Chcąc uczcić ten wyjątkowy jubileusz 5 grudnia 1917 roku, w rocznicę urodzin Józefa Piłsudskiego powstał Komitet Społeczny Odbudowy Pomnika Odzyskania Niepodległości, który za główny cel swojego istnienia postawił godne upamiętnienie setnej rocznicy, a przede wszystkim odbudowa Pomnika Odzyskania Niepodległości.

Pomnik został zbudowany w 10 rocznicę odzyskania niepodległości w 1928 roku, lecz został zniszczony przez Niemców w czasie wojny.

Nowy pomnik powstanie według projektu artysty - rzeźbiarza **Roberta S. Mitury**. Formą będzie on nawiązywał do poprzedniego. Granitowy obelisk ozdobi orzeł w koronie, trzymający w szponach buławę marszałkowskie. W dolnej części umieszczone zostaną dwie tablice – historyczna z 1928 r. oraz współczesna – upamiętniająca **100-lecie Odzyskania Niepodległości**. Monument stanie w centrum miejscowości, nieopodal Bazyliki św. Anny. Odświeżenie planowane jest w listopadzie, podczas obchodów Święta Niepodległości.

Fundusze pochodzą będą z środków własnych gminy Kodeń, od sponsorów oraz ze sprzedaży cegiełek.

Bieg Sapiehów jest wpisany do ogólnopolskiego kalendarza imprez biegowych, piętnastokilometrowa trasa posiada atestację Polskiego Związku Lekkiej Atletyki.

Warto pamiętać, że Bieg zapoczątkował maratończyk z Kodnia **Jan Kulbaczyński**, ale nazwę wymyślił niezapomniany proboszcz kodeński ojciec **Stanisław Wódcz**. Od początku z biegiem związani są **Dominik Nazaruk, Jacek Malarski, Agnieszka Nowacka, Wanda Kopczyńska, Iwona Hordyjewicz, Wiesław Witkowicz**, a także świętej pamięci **Józef Tymoszuć**, czyli osoby związane z głównym organizatorem imprezy - **Towarzystwem Przyjaciół Kodnia** oraz **Andrzej Kołpak** z Białej Podlaskiej, ale rodem z Kodnia.

Wracając do tegorocznej edycji biegu, jak zwykle było gorąco, „piekielne” warunki zmusiły startujących do szczególnego wykazania hartu ducha i ciała. Najszybszy, podobnie jak w roku ubiegłym, był **Andrzej Starzyński** z Kurowa z czasem 00:50:44, drugi na mecie był Białorusin **Dzimiry Hryhoryeu** z Baranowicz z czasem 00:50:49. Trzeci, prawie cztery minuty później, zameldował się **Grigorij Switcz** z Brześcia (Białoruś) z czasem 00:54:25.

Wśród kobiet, pod nieobecność Izabeli

Trzaskalskiej, która reprezentowała nasz kraj na Mistrzostwach Europy w Berlinie, wygrała Białorusinka **Elenę Shumik** z Brześcia (01:02:31), druga była **Anna Chustek** z Wisznic z czasem 01:10:33. Miejsce trzecie zajęła **Jolanta Żebrowska** z Puław z czasem 01:16:07. W roku ubiegłym wygrała Ukrainka Valentyna Kilijarska, natomiast Shumik była druga, a Chustek trzecia.

Zwycięzcy, podobnie jak w ubiegłym roku, otrzymali puchary ufundowane przez marszałka Sławomira Sosnowskiego oraz nagrodzeni zostali „Buławą Sapiehów”, które ufundowali wójt Jerzy Troć oraz Towarzystwo Przyjaciół Kodnia.

W sumie organizatorzy Biegu Sapiehów rozdali ponad 40 pucharów, w różnych kategoriach. Pucharami uhonorowano zawodników, którzy zajęli sześć pierwszych miejsc w kategorii open kobiet i mężczyzn, a także najmłodszych i najstarszych uczestników biegu, najlepszych z Lubelszczyzny i z Gminy Kodeń, najlepszego zawodnika ze służb mundurowych. Rozdano także puchary i nagrody rzeczowe w poszczególnych kategoriach wiekowych, puchary Marszałka Województwa Lubelskiego otrzymali także zawodnicy niepełnosprawni startujący w tegorocznym biegu. W Małym Biegu Sapiehów, na dystansie 800 metrów tryumfowali: **Lena Najdyhor** (Piszczac) i **Łukasz Marecki** (Kodeń), natomiast 1200 metrów najszybciej pokonał **Jakub Falkiewicz** z Kodnia.

W Biegu Przedszkolaka wystartowało blisko 50 małych uczestników (którym czasami towarzyszyli rodzice), nie tylko z Kodnia, na mecie oprócz medali, czekały na nich wata cukrowa i lody.

Dla przedszkolaków, start był szczególny ponieważ przypada w szczególnym roku dla tych najmłodszych mieszkańców naszej gminy, w sposób symboliczny rozpoczynają na kodeńskim Rynku swój bieg, aby go ukończyć w nowym przedszkolu, którego budowa dobiega końca.

Tekst: Jacek Malarski, Towarzystwo Przyjaciół Kodnia/ Zdjęcia: biegsapiehow.pl

KALENDARZ NAJCIĘKAWSZYCH WYDARZEŃ MIAST I GMIN POWIATU BIALSKIEGO!!

CO, GDZIE, KIEDY... WRZESIEŃ 2018

Wójt Gminy Międzyrzec Podlaski Krzysztof Adamowicz
Stowarzyszenie Moja Gmina
Publiczna Szkoła Podstawowa
Im. Karola Kryśkińskiego w Rudnikach
zapraszają na

RODZINA SPORTEM SILNA

16 WRZESNIA 2018 RUDNIKI

Zapraszamy całe rodziny

Dodatkowe atrakcje
PAINBALL ZUMBA

PROGRAM

- 14:00 Rejestracja zawodników
- 15:00 Rozpoczęcie biegu ekstremalnego "RUDNIKOGEDDONU"
- 18:00 Wręczenie nagród, quiz wiedzy o szkole, ognisko z kiełbaskami
- 19:00 Kino "pod chmurką" - projekcja atrakcyjnego filmu

100-LECIE NIEPODLEGŁOŚCI

PROGRAM UROCZYSTOŚCI I IMPREZ ORGANIZOWANYCH W DUBICY W SETNA ROCZNICĘ ODCYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

- 3 MAJA DUBICKA MAJÓWKA
- 10 CZERWCA ROWEROWY RAJD 100-LECIA NIEPODLEGŁOŚCI ZAKOŃCZONY ZABAWĄ LUDOWĄ
- 10 SIERPNIA PIELGRZYMKĄ KONNA
- 9 WRZESNIA PRÓBK HISTORYCZNY POŁĄCZONY Z PRZEGLĄDEM PIĘŚNI ŻOŁNIERSKIEJ PARTYZANCKIEJ PATRYOTYCZNEJ
- 11 I LISTOPADA WIECZÓR PATRYOTYCZNY I WSPÓLNE ŚPIEWANIE
- 30 GRUDNIA DUBICKIE KOŁĘDOWANIE I POSUMOWANIE ROKU NIEPODLEGŁOŚCI W DUBICY

DODATKOWO BIERDĄ SIĘ SPOTKANIA Z POSŁEM DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RZECZNIKAZEM ELEKTYCZNYM, PUBLIKAMI I PIĘCIĄ SZKOLNYMI WYDARZENIA, O KTÓRYCH BĘDZEMY INFORMOWAĆ PRAKTYCZNIA NA BIEŻĄCO

W TYM SZCZEGÓLNYM, 2018 ROKU WSPÓLNIE CELEPUJĄ SIĘ WOLNOŚĆ NASZĄ DZISIEJ

OSP JEDNA DUBICKA
RUDNIAKI 2018

OGŁOSZENIE

Zarząd Koła Polskiego Związku Wędkarskiego w Kodziu, informuje, że dnia 29 września (sobota) 2018 r. organizowane są:

XI Towarzystwie zawody spinningowe na rzece Bug w miejscowości Kodzień.

Miejsce zbiórki: "Ranczo" u p. Adamca

1. Uczestnicy: wędkarze posiadający opłaty wędkarskie na 2018 r.
2. Zawody odbywają się na żywej rybie
3. Punktacja: zgodna z Zasadami Organizacji Sportu Wędkarskiego
4. Nagrody: za 10 pierwszych miejsc (spinningi, kolowrotki, puchary)
5. Sposób łowienia: z brzoğu
6. Każdy uczestnik powinien posiadać sprzęt fotograficzny (aparat fotograficzny, telefon z funkcją aparatu itp.) dla utrwalenia złowionych ryb
7. Każdy uczestnik otrzyma: 2 posilki oraz metrowkę do pomiaru ryb
8. Wśród uczestników zawodów zostanie rozdzielona nagroda specjalna

Wpisowe 30 zł na miejscu zawodów.
Zapły w koł. Wiesława Witkowskiego tel. 582675274 do 28.09.2018 r.
Ze względu na przebyte w strzele przygranicznej proszę podać PESEL.

UWAGA: obowiązuje zakaz brodenia.

Program zawodów:
Godzina: 11.00 – 12.00 – zgłoszenia zawodników, positek
12.00 – 18.00 – zawody
18.00 – 18.30 – podsumowanie zawodów
18.30 – ogłoszenie wyników, wręczenie nagród, ognisko

Powiat Bialski, Gmina Piszczac
Gminne Centrum Kultury i Sportu w Piszczacu
IV BIEG PO ZDROWIE
23 września 2018
miejsce: Boisko ZPO w Piszczacu ul. Spółdzielcza 15

PROGRAM ZAWODÓW

- 11:00 Otwarcie Biura Zawodów na boisku ZPO
- 12:05 - 12:30 biegi dla dzieci
- 13:00 - Start biegu i marszu na 5km
- 14:00 - Zmagania turniejowe
- 15:00 - wręczenie nagród zawodnikom

KONKURS

Slawotyżo - moje miejsce na Ziemi

SERDECZNE ZAPRASZAMY

ORGANIZATORZY

AKADEMIA SPORTU POŻARNICZEGO

IV HALOWY TURNIEJ MŁODZIEŻOWYCH
DRUŻYN POŻARNICZYCH
Powiatu Bialskiego

9 października 2018 r.
w Zespole Placówek Oświatowych w Piszczacu

Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego w Romanowie

Stareta Bialski
Dyrektor Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego w Romanowie
serdecznie zapraszają

na wernisaz wystawy Sylwii Kalinowskiej

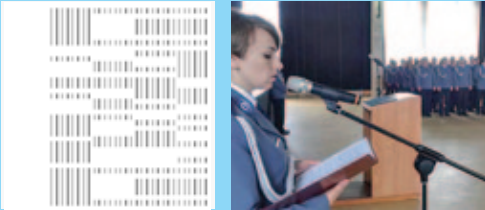
ZALOTNICA NIEBESKA
16 września 2018 o godz. 15:00

Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego w Romanowie
21-100 Romanów | powiat bialski | woj. lubelski | tel./fax: 83 270 5034
www.muzeumkraszewskiego.pl

POWIAT BIALSKI

W MATERIAŁACH WIDEO

Biała Podlaska: Święto Policji

Nowoczesne rozwiązanie w Gościńcu Bialskim. Świat korzysta z kodów QR. Gościńiec Bialski proponuje swoim czytelnikom także i taką formę przekazu informacji i zapoznania się z wydarzeniami na terenie miast i gmin Powiatu Bialskiego.

Jak obejrzeć zaproponowane przez nas filmy?

Istnieje wiele programów skanujących kody QR na telefony z systemami Android, iOS (iPhone) czy Windows Mobile, Nokia i innymi. Są to aplikacje bezpłatne do pobrania online za pomocą np. Google Play, App Store itp.

Jak skanować kody QR? Bardzo prosto! Musisz skierować swoje urządzenie (telefon z wbudowaną kamerą, smartfon lub tablet) w kierunku kodu QR. Kod powinien znaleźć się w obrębie kontur kwadrata, który widnieje na ekranie urządzenia po włączeniu aplikacji. Jeśli wykonasz te działania sprawnie i kod będzie wyraźny do odczytania automatycznie na twoim telefonie pojawi się film!

Rzeczyca: Czym chata bogata tym rada - impreza promująca LSR

Spotkanie z piosenką ludową w Ortelu Królewskim

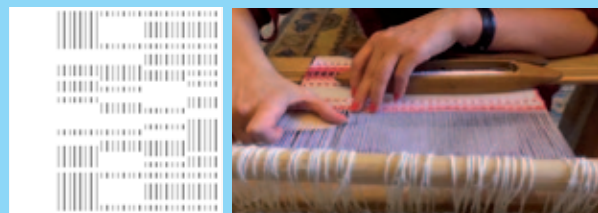
Studzianka: X Spotkanie z Kulturą Tatarską i Regionalną

Niedziela w Terespolu 2018

Hrud: Letnia Szkoła Tkania Pereborów

Drelów: Zbieramy krew dla Polski

VIII edycja „OSP Jelnica na sportowo”

Tuczna: III Powiatowy Turniej Piłki Błotnej

Gmina Kodeń inwestuje w oświatę

